GEO-S HALLGATÓK A WOLFGANGSEE-NÉL

Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtára
154

AVIVAT ACADEMIA

A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

2011 :: 2 :: MÁRCIUS - ÁPRILIS

EMBERKÉPEK

Emberképek címmel rendezett fotókiállítást a KTK aulájában Hipságh Gyöngyi fotóművész. A Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának oktatásszervezőjével, könyvtárosával, Ékes Szeverin beszélgetett.

- Gratulálok a kiállításához, annak sikeréhez, illetve a februárban megkapott fotóművészi diplomájához. Hogyan kezdődött a fotós szenvedélye?

- Már korábban is készítettem képeket, de akkor még csak amatőr, családi szinten. A gyermekeim és egy fotós barátom tanácsára azonban 2001-től komolyabban kezdtem foglalkozni a fényképezéssel. Így csatlakoztam a Soproni Fotóklubhoz. Aztán idővel egyre jobban ráéreztem a képkészítés szenvedélyének ízére. Ahogy mondani szokták, nem csak néztem, hanem láttam is. Először a természetet fotóztam, aztán jöttek az élet ellesett pillanatai, majd az emberek ábrázolása, ami a témája a jelenlegi kiállításomnak is. Nem szeretem a modellfényképezést, a beállított pózokat, úgy gondolom, hogy a mostani tárlat is a természetes környezetükben láttatja az embereket, hisz akkor adják igazi arcukat.

- Milyen jelentősebb állomásai, fordulópontjai voltak a pályafutásának?

- 2001 óta tagja vagyok az Alpok Képzőművészeti Körnek, és 2002 óta a Soproni Fotóklubnak. A két társaság tagjaként közel száz csoportos kiállításon szerepeltem itthon és határainkon túl. A hazaiak között meg kell említenem, hogy hat alkalommal Sopronban és négy alkalommal a város vonzáskörzetében: az „Így látom"-tól, a „Harmónián" át, a „Zene pillanatai" címen voltak kiállításaim. Külföldön Ausztriában, Csehországban és Szlovákiában is bemutattam képeimet. Idén februárban megkaptam a Magyar Fotóművészeti Alkotócsoport Országos Szövetségének (MAFOSZ) fotóművész címét. Ennek követelménye, hogy minimum ötéves szakmai múlttal, hazai és nemzetközi elfogadásokkal és egy-két kiállítással rendelkezzen a pályázó. Végül meg kell említenem, hogy nemrégiben a nyugat-dunántúli régió képviselőjeként megválasztottak az országos fotószövetség alelnökének.

- Milyen technikákkal, kikkel dolgozik?

- Egyedül dolgozom. Persze fotótáborokban, a fotóklubban és műteremfotózáson is részt veszek, de mindenki maga tudja meglátni, hogy számára a pillanat milyen képeket rejthet. Hadd mondjak egy példát: ha egy pontra beállítunk öt fotóst, az biztos, hogy teljesen más szemszögből fogják látni az eseményeket, és készítik el a képeiket.

Filmes géppel kezdtem, de aztán váltottam digitálisra. Viszont a mai napig előfordul, hogy mindkettőt használom. Amikor képeket készítek, fontos az egész, de szeretek belemenni a részletekbe; mondjuk egy épületnél, vagy a természetnél. Gyakran az apró részletek sokkal fontosabb tartalommal bírnak, mint az egész.

- Említette, a Soproni Fotóklub tagja, a bekerüléséről mondana még egy keveset?

- A Sopron Pláza galériájában kezdődött, ahol a gyermekeim sugallatára vettem részt. A kiállítás sikeresen zárult, és felkértek, hogy legyek tagja a Soproni Fotóklubnak. 2002-ben a klub 100 éves évfordulójára kiadtak egy könyvet, amelyben a tagok fényképei szerepelnek. Ebben az albumban már az általam készített fotók is benne vannak.

- Melyek a kedvelt témái?

- Minden kiállításnak más. Amikor képeket készítek, igyekszem törekedni a pillanatok megjelenítésére. A jelenlegi téma az „Ember" volt. Korábban a természet, a hangulatok, az ellesett pillanatok.

- Számomra nagy élményt adott a kiállítás. Mikor és hol nézhetjük meg a következőt?

- Május 21-én Balfon lesz a következő tárlat. Egy fesztivál keretein belül kértek fel, hogy a Fertőtájat - mint a világörökség részét - bemutassam az alkotásaimmal. Minden kedves érdeklődőt szeretettel várok.

fotó: hg

TARTALOM

4 Tisztikereszt hivatástudatért és négy évtized munkájáért - interjú Prof. Dr. Kosztka Miklóssal

5 Reményfonó - az Apáczai-kar antológiája

5 Szakmai kirándulás

6 Dalban kinyíló misszió - beszélgetés Budai Ilonával

7 „Felelősséggel tartozunk a talentumokért" - konferencia a Benedeken

8 Fókuszban a gyógypedagógiai képzés és ellátás

8 Tanítási gyakorlat többnyelvű iskolában

9 Botanikai Kutatócsoport az Apáczain

9 Palóc est az Ínyenc Klub szervezésében

10 Angliában tanulhatnak a benedekes hallgatók

10 Lejtadatok a GEO-ról

10 Dual Career-konferencia

11 Ballag már a vén idő az ősi dombokon... - Adamovich Lászlót és Perlaki Ferenc köszöntése

12 20 éves az egyházzenei képzés Szombathelyen

13 Újabb lépés a doktori iskola felé

14 Dr. Rétvári László: Európa történeti földrajza és gazdaságtörténete

14 Nemzetközi Rotaract találkozó Belgrádban

15 Izgalmas előadás-sorozat a Mindentudás Egyeteme keretében

15 A sporttudomány aktualitásai

16 Rangos kitüntetések a SEK munkatársainak

17 Az erdőpedagógiától a környezetpedagógiáig

18 Óvári regék - A két akadémia és a Széchenyiek

19 A fogyatékkal élők minőségi oktatása a cél

19 Empatika csoport: Kortárssegítők ténykednek a Benedek-karon

20 Baboss Csaba 75 éves

21 Egy világváros, amelynek szíve van

22 A Műegyetem soproni diákja a háború éveiben

24 Versenysport és tanulás sikeres összhangja

25 A magyar borászat nemzetiségi átrendeződése a XVIII. században

26 Vár a megújult könyvtár

27 Soproni Nyugdíjasegyetem

28 NYME szépe 2011

Vivat Academia
A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár
Savaria Egyetemi Központ - Szombathely

IX. évfolyam, 2. szám
2011. március - április

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth András, tothandras@nyme.hu
A szerkesztőbizottság:
Balázsik Valéria, bv@geo.info.hu (GEO)
Dr. Borbély József, jborbely@ktk.nyme.hu (KTK)
Csiha Tünde Noémi (Kommunikációs Iroda)
Kleinhappel Miklós (SEK)
Dr. Márfai Molnár László marmolnar@fmk.nyme.hu (FMK)
Nagy Mónika nagymonika@atif.hu (AK)
Takács Judit takacs.judit@bepf.hu (BPFK)
Tóth Mariann mtoth@nyme.hu
Dr. Vig Péter pvig@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Vincze Judit vinczej@mtk.nyme.hu (MÉK)
Dr. Troján Szabolcs trojansz@mtk.nyme.hu (MÉK)

Címlapfotó: Petyus András
A szerkesztőség címe: 9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.: 99/518-683; 518-365
e-mail: vivatacademia@nyme.hu

Kiadja: Nyugat-magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Példányszám: 1100 db
Terjeszti a Nyugat-magyarországi Egyetem
Az online kiadás internetcíme: http://vaonline.nyme.hu/

TISZTIKERESZT HIVATÁSTUDATÉRT ÉS NÉGY ÉVTIZED MUNKÁJÁÉRT

Prof. Dr. Kosztka Miklós professor emeritust, a mezőgazdasági (erdészeti) tudomány kandidátusát, az erdőfeltárás iskolateremtő szaktekintélyét, az erdészeti műszaki oktatás elkötelezett hívét, közel 40 éves magas színvonalú a gyakorlati munkát segítő szakmai tevékenysége, felsőoktatási oktatói munkája, az erdészeti útépítés, útfenntartás és erdőfeltárás területén végzett kutatási eredményei, szakmaszeretete, emberi magatartása, hivatástudata, erdőmérnök generációk mérnökké válásában végzett következetes és eredményes munkássága, egész eddigi életműve elismeréseként március 15-én, a nemzeti ünnepen a MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND tisztikeresztjével tüntették ki. A kitüntetés kapcsán a professzorral beszélgettünk.

- Hogyan fogadta a rangos elismerést?

- Nagyon meglepett. Két héttel korábban megkaptam a meghívót az állami ünnepségre, de nem szerepelt benne, pontosan milyen kitüntetést vehetek át.

- 40 év alatt rengeteg szakmai elismerést tudhatott magáénak. Az erdészeti útépítés, útfenntartás és erdőfeltárás területén végzett kutatási eredményei révén elismert hazai szaktekintéllyé vált. Erdőmérnökként megkapta a szakma legmagasabb elismeréseit. Mi vezetett idáig?

- Az elismerésekért soha nem küzdöttem. Jobbára mindig csak tettem a dolgom, és megfogalmaztam a véleményem. Borzasztó szerencsém volt, mert a szakmában sok mindent előre tudtam vetíteni abból, ami később valóban bekövetkezett. Voltak, akik erről megemlékeztek.

- Azok közül, akiktől az alapokat elsajátította, kikre emlékszik szívesen? Milyen fogalmakkal kapcsolná össze a nevüket?

- Bezzegh László nevét a geodéziai pontossággal, Pankotai Gáborét - aki az erdőmérnök tökéletes megtestesítője volt -, a renddel és a fegyelemmel, Rónai Ferencét a nyugodt, kiegyensúlyozott erdőmérnöki mentalitással.

- 1990 és 1993 között az Erdőmérnöki Kar első demokratikusan megválasztott dékánja volt. Hogy tekintett vezetői munkájára? Milyen irányvonalat követett ekkoriban a kar?

- 89-ben Svájcban és Írországban tartózkodtam hosszabban, korábban többször Göttingenben is jártam, és mindenütt azt tapasztaltam, hogy az úttervezést már Apple számítógépeken végzik. Amikor hazatértem, az íróasztalomon találtam egy felhívást arra vonatkozóan, hogy Igmándy professzor betegsége miatt pályázni lehet a dékánságra. Kilencünket kértek fel arra, hogy pályázzunk. Én utolsó pillanatban adtam be a pályázatom, amiben összefoglaltam a kar jövőjével kapcsolatos elképzeléseimet. Mindenki legnagyobb meglepetésére, a hallgatók támogatásának köszönhetően már első körben kétharmados többséggel nyertem, ami erőt és lendületet adott. Saját elképzeléseim voltak, amiket meg is akartam valósítani. Ez pedig időnként konfliktusokhoz vezetett. Azt szerettem volna, hogy a kar felvegye azt a tempót, amelyet Nyugat-Európában láttam. Szerettem volna megteremteni és reális alapokra helyezni a kari önállóságot. Ez abban az időben még forradalmi gondolat volt. Szerettem volna megerősíteni az oktatási fegyelmet. Egyszóval, ha találtam olyan dolgot, amellyel kapcsolatban valamilyen problémát észleltem, akkor arra tapasztalataim alapján megpróbáltam megtalálni a legjobb megoldást. Át kellett dolgoznunk a tantárgyi programot, ki kellett hagynunk belőle a politikai tárgyakat, a helyüket hasznos tárgyakkal kellett feltöltenünk. Ehhez tantárgyi programokat kellett kidolgoznunk.

- Dékánsága alatt műszaki vagy biológiai irányba mozdult el a kar?

- A kar alapjában véve műszaki beállítottságú volt. A rendszerváltás után biológiai irányba mozdult el. Az egyensúly elve alapján sikerült azonban elérni, hogy a biológiai mellett egyharmad-egyharmad arányban műszaki, illetve közgazdasági maradjon.

Prof. Dr. Kosztka Miklós

- Ebben az időszakban indult el távoktatás keretében a csíkszeredai erdőmérnök képzés, melynek megszervezésében kezdettől részt vett, és amelyet mindig szívügyének tekintett. A képzés elindításának emlékére 2010-ben a Nyugat-magyarországi Egyetem botanikus kertjében székelykaput avattak. Miért tartotta fontosnak az erdélyi magyar nyelvű erdőmérnök képzés megteremtését?

- A neveltetésemből kell kiindulni. A családunkban a trianoni békeszerződés nem esett teljesen pozitív megítélés alá, apám pedig katonaként részt vett a felvidéki és az erdélyi bevonulásban. Nagyon lelkesen tudott ezekről a dolgokról beszélni. A 70-es években Bulgáriába tartva magam is átutaztam Erdélyen, és megrázott az ottani helyzet. Tehetetlennek éreztem magam, hisz nem tudtam érdemben segíteni. Ez a rossz érzés később is megmaradt bennem. Akkor oldódott fel, amikor csatlakozni tudtunk a gödöllőiek, az egriek és mások által a Székelyföldön már működtetett távoktatási rendszerhez. A csíkszeredai erdőmérnök képzés elindításának jelentőségét abban láttam, hogy ily módon a határainkon kívül élő magyarok között is megtarthatjuk a magyar szaknyelvet. Úgy éreztem, ezzel komoly támogatást nyújtunk az Erdélyben élő magyaroknak.

- Az erdélyi képzés kapcsán sikeresen együttműködtek Dr. Horváth Béla professzorral.

- Igen, Béla nagyon sokat segített nekem a döntés meghozatalában, később pedig a távoktatást az ő felelősségére és szakmai munkájára bíztuk.

- 1971 óta vesz részt az egyetemi oktatásban. 2006-ban oktatói tevékenységét a Nyugat-Magyarországi Egyetem Kiváló Oktatója címmel ismerték el. Hogyan viszonyult az oktatáshoz, a hallgatókhoz?

- Próbáltam szigorú elvárásokat, pontos szabályokat állítani a hallgatók elé. Mindig igyekeztem a megengedett határokon belül terelgetni őket. Ha valaki a korlátokat feszegette, figyelmeztetést kapott.

- Egy alkalommal problémája adódott abból, hogy - bár érdeke azt kívánta volna - nem kivételezett egy hallgatóval, aki nem látogatta az órákat, és nem teljesítette a feladatait.

- Alapelvem volt, hogy mindig következetes és kiszámítható legyek, ezért nem engedhettem meg magamnak, hogy ettől eltérjek. Ezzel meg is alapoztam bizonyos dolgokat, mert később többé nem volt fegyelmezési problémám.

- 52 éves korában lett édesapa. Megváltoztatta-e Önt az apaság?

- Én nem éreztem magamon változást, a környezetem annál inkább. A szülői feladat számomra kellemes volt, a kívülállók úgy értékelték, hogy „meglágyított".

- Második házasságával két kamasz fiú került a családba. Hogyan nevelte őket?

- Igyekeztem nem rájuk erőltetni az akaratom. Ehelyett megmaradtam a példamutatásnál. Közvetlen eredmények sokáig nem látszottak, de hosszú távon minden a helyére került. Büszke vagyok rájuk: rendszerességre szoktak, mindketten egyetemet végeztek és családot alapítottak.

- Tulajdonít-e valaminek különleges szerepet az életében?

-Igen, az intuíciómnak, amely mind a szakmai életem, mind a személyes kapcsolataimat meghatározta. Amikor rá tudtam hallgatni, mindig jó döntések születtek...

- Köszönöm a beszélgetést, még egyszer gratulálok.

Csiha Tünde Noémi

REMÉNYFONÓ

„...Célunk, hogy nyomot hagyjunk e Földön..."

Ezzel a gondolattal nyitotta meg Dr. Cseh Sándor dékán az ötödik oktatói és hallgatói antológia bemutatóját, valamint örömét fejezte ki, hogy a fiatal alkotóknak van mondanivalójuk, és ennek mernek hangot adni.

Az antológia görög eredetű szó eredeti szövegkörnyezetében virágfüzért jelentett, mai értelmezését tekintve költői szemelvények gyűjteményét jelöli. Az Apáczai Csere János Kar antológiája, amely a Reményfonó címet viseli, oktatók és hallgatók válogatott írásait tartalmazza (verset és prózát egyaránt). Mindezt összegezve nyugodtan kijelenthetjük, ez a kötet kortársaink gondolatait, világlátását közvetíti felénk. Bepillantást enged a lelkükbe, s ezzel megismerjük, vajon ők, hogy élik meg a mindennap csodáit, hogy reagálnak a minket is érintő problémákra.

A rendezvény meghívott vendége volt Prof. Dr. Albert Levente általános rektorhelyettes, aki nemes gondolatokkal illette a versek és novellák képviselte értékeket:

„...A költeményeknek sorsa nem lehet a magány, mert antológia formájában közkinccsé váltak..."

Ezután beszélgetést hallhattunk a kötet két szerkesztőjével Miksi Attila tanár úrral és Bogdán Attilával, karunk volt diákjával. A kérdések nyomán megtudhattuk, milyen munkafolyamatokon kellett átesnie a könyvnek, hogy mostani formájában kézhez kaphassa az olvasó. A szerkesztők kiemelten dicsérték Papp Erika fotóit, melyből egy a borítón is látható, illetve Keszeg Viktor munkáját, aki a kötet arculatát tervezte.

A beszélgetés során felvetődtek a jövővel kapcsolatos tervek is. Miksi Attila hangsúlyozta, hogy korunk társadalmában a poétának és a versnek hányattatott sorsa van, ám örömmel várják a fiatal alkotók munkáit, ötleteit, hogy mindezekből – a tanár úr szavaival élve – a távoli jövőben akár a 127. antológia is megjelenhessen.

A rendezvény ünnepélyes zárásaként az Epilóg Kamara hallgatóinak előadásában szólaltak meg az alkotók költeményei.

Látva fiatal kortársaink teljesítményét, biztosan többen is kedvet éreznek ahhoz, hogy a fiók mélyén lapuló költeményeket megosszák másokkal. Erre a jövőben is lesz lehetőség, hiszen a következő antológia megjelenése csak rajtunk múlik.

Patyi Viktória
tanító szakos hallgató, NYME-AK

SZAKMAI KIRÁNDULÁS

Pädagogische Hochschule, Burgenlad és az NYME Apáczai-kar hallgatóinak és oktatóinak együttműködése

A 2011. év a magyarnak és osztráknak is elismert Liszt Ferenc-évfordulóhoz kapcsolódik. A zenei és kulturális kapcsolatok erősítése érdekében a két intézmény a CentroSCHOOLING-alprogram keretében olyan közös projekt megvalósítását vállalta, amely új tanulási kultúra jegyében, az élménypedagógia oldaláról segíti a kompetencia-, és cselekvésorientált oktatást. Ehhez a tartalmi elemeket a Liszt-évforduló biztosítja.

Az Apáczai-kar hallgatói a Liszt Jubileumi Projekt résztvevőiként szakmai kiránduláson vettek részt 2011. március 25-én. A kirándulás célja Liszt Ferenc születésének 200. évfordulójához kapcsolódott, amelynek során több helyszínen rendeznek kiállításokat (Eisenstadt és Közép-Burgenland). Ebből az alkalomból az EdTWIN-projekt részeként Doborjánt és Sopront látogattuk meg.

Liszt Ferenc 1811-ben született Magyarország területén, az egykori Sopron vármegyében, Doborjánban (ma Raiding). Liszt történelmi szülőházában berendezett kiállítás elsősorban Liszt gyermekkorával és Liszt Ádám fiára gyakorolt hatásával foglalkozik. Európában egyedülállóan a szülőház mellett egy óriási koncertterem szolgál a Liszt-fesztivál hangversenyeinek helyszínéül. Hallgatóink kipróbálhatták a terem egyedülálló akusztikáját is, valamint végig sétálhattunk a „Liszt-sétányon", ahol különböző állomásokon ismerhettük meg Liszt Ferenc életútját.

Doborján után Sopronba vezetett utunk, ahol „Séta a Liszt emlékhelyekhez" elnevezésű belvárosi útvonalat jártuk be a Fő tértől a Liszt-szalonig.

Kellemes napot töltöttünk el ezeken a történelmi helyeken, megemlékeztünk a 200 éve született művészről.

Várszeginé Gáncs Erzsébet
tanársegéd, NYME-AK

DALBAN KINYÍLÓ MISSZIÓ

Beszélgetés Budai Ilona népdalénekessel

„Külföldi és hazai tapasztalatok az óvodapedagógiában" címmel február 23-án óvodapedagógus szakmai napot tartott a Benedek Elek Pedagógiai Kar. Ez alkalomból előadóként tért vissza egykori Alma Materébe, az elismert népdalénekessé vált Budai Ilona.

A 40 évvel ezelőtt óvónői diplomát szerzett népdalénekes előadásában a Délvidék, Kárpátalja és Székelyföld tanmeséi és dalai csendültek fel. Éppen ezért nemcsak szakmai és emberi tapasztalatairól, hanem a magyar hagyományok jövőjéről is kérdeztem az ismert művészt és pedagógust.

- A szórványban élő magyarok népdalait gyűjti és tanítja. Művészi és pedagógiai munkájáért a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjével jutalmazták, míg a Magyar Rádióban szerkesztett népdaltanító műsoráért Rádiós Nívódíjat kapott. A népdal, a zene szeretete már egészen gyermekkorától kíséri?

- Ma talán furcsának hangzik: 10 éves voltam, amikor édesapám rádiót, és 17, amikor televíziót vett. Tévézés, rádiózás helyett édesanyám énekkel altatott, énekkel ébresztett, énekkel nevelt bennünket. Nagyon szerette a Sűrű, sötét felhők vándorolnak az égen... kezdetű dalt, de maga is költött ébresztőt: „Gyerekek! Hét az óra keljetek, álomtündér hess tova, nyolcra vár az iskola!"

Édesapám bármit csinált, fúrt, faragott, mindig fütyült, dalolt, énekelt. Kedvenc dala a Nem messze van ide Kismargita... volt.

Édesapámék kilencen voltak testvérek, édesanyámék heten. Az ének, a dal szeretetét a saját családjukból hozták. Amikor édesanyámat altatta a nagymamám, kihallatszott a házból az énekszó, meg is jegyezték a környékbeliek, hogy „a Tulokné megint altatja a gyerekeit". Soha nem dolgoztunk csöndben: akár répát kapáltunk, akár délidőben pihentünk, mindig dúdoltunk, énekeltünk. Így nem volt kétséges, hogy én ezt a pályát választom.

- Hogyan fogadják a mai fiatalok a népzenét?

- Amikor meghallják a szót, hogy népdal, sokan ijedten tiltakoznak, főleg a fiatalabb korosztály. De a mögöttem álló 40 év tapasztalata azt mutatja, ha megpróbálja az ember történetekbe illeszteni, emberekhez kötni a népdalt, például ha elmesélem: ki és milyen ember volt az, akitől tanultam, már közelebb tudom hozni őket a népdalhoz. Volt olyan szakközépiskolás fiú osztály, amelyben megrémültem, hogy Istenem, mit kezdek én velük!? Mesélni kezdtem nekik, a mondandóm végeztével felállt egy magas fiatalember és azt kérdezte: „Ilonka néni, az, amit én a nagymamámtól tanultam, nóta vagy népdal?" És vérvörös arccal, zavartan rázendített a 17 éves kamasz egy gyönyörű magyar népdalra. A társai, mint a napraforgók, csodálkozva fordultak felé.

Ha megérzi a fiatal, hogy hiteles embertől hall valamit, sokkal könnyebben fogadja be. Nekem sosem volt problémám a fiatalokkal. Úgy látom, érdekes történetekkel megfűszerezett előadásokkal le tudom kötni őket, ráhangolódnak, befogadják a népdalt. Ha tudják, hogy ez a szépség - a népzene - az ő örökségük, akkor vigyáznak rá, életben tartják.

- Ön mit gondol a mai világunkról, amikor a globalizmus, a minél nagyobb haszon megszerzése és az eszeveszett rohanás, elsodorta életünkből az ősi, több ezer éves értékrendet, a magyar szellemiséget?

- Kodály Zoltán idézett egyszer egy jeruzsálemi fiatalt, aki szerint: „Csak az idegen szép." Aztán pár évtized múlva leomlottak Jeruzsálem falai. Tartok attól, hogy gyakran átesünk a ló túlsó oldalára. Jártam többször Amerikában, rengeteg jó dolog van, amit saját szokásainkba illeszthetnénk, de mi mindig a rosszat vesszük át. Jön a globalizáció, mint egy szürke lavina, ami maga alá akar gyűrni minket. De nem elé kellene állni, hanem fölé kerekedni. Csak így tudjuk megőrizni az identitásunkat, a színességünket. Ha nem hagyjuk, hogy ez a szürke massza maga alá gyűrjön minket, akkor meg tudjuk őrizni a költészetünket, a saját népdalainkat. Magyarul beszélünk, énekelünk, imádkozunk, álmodunk. Kiteszünk egy cserépkancsót vagy egy szőttest az asztalra. Optimista vagyok, és úgy érzem, meg tudjuk tartani magunkat a nyugati áramlat egyszínűségével dacolva. Ennek a népnek mindig működött a szűrője, elválasztunk jót és rosszat, de ha most ez mégsem így történne, akkor elveszik nemzetünk a Kárpát-medencében.

Budai Ilona népdalénekes

- Az Óbudai Népzene Iskolában tanít közel 30 éve. Sikerült utódokra akadnia, akik tovább viszik a „stafétát"?

- Rendkívül sok tehetséges gyereket indítottam már el a népzene útján. Két éve pedig a Zeneművészeti Egyetem népzene szakán is tanítok. Öröm számomra és végtelenül megnyugtató, hogy vannak utódok, szép számmal.

- Milyen tervei, céljai vannak még a negyven év művészi és pedagógiai munka után?

- Vannak lemezterveim, műsorterveim, de azt hiszem, nem ez a fontos. Török Erzsébetnek - akit én a nagy elődömnek tartok - életében csak egy lemeze jelent meg, még is nagyon boldog volt, mert sok helyre eljutott az országban és rengeteget énekelhetett. Nekem is ez misszióm, hogy minél több helyre, minél több embernek vigyem el, és adjam át azokat az örök emberi és magyar értékeket, amik mentén én is próbálok élni.

Károlyi Szabina
NYME-BPK II. évfolyamos sajtótechnikus hallgató

„FELELŐSSÉGGEL TARTOZUNK A TALENTUMOKÉRT

„A kiválóságot támogatni kell, a tehetségek segítése egyéni és társadalmi felelősség" - fogalmazódott meg a Benedek-karon rendezett „Komplex tehetséggondozás és tehetségmenedzsment a közoktatásban és a felsőoktatásban" című konferencián.

A rendezvény szervezői és levezető elnökei Dr. habil Bodnár Gabriella egyetemi docens (képünkön) és Dr. Závoti Józsefné PhD egyetemi docens voltak

A rendezvény, mely a Magyar Géniusz Program, a Nyugat-magyarországi Egyetem, a Benedek Tehetségpont és a Burgenlandi Pedagógiai Főiskola összefogásában valósult meg, különleges alkalmat szolgáltatott a tehetséggondozásban részt vevő szakemberek találkozására. Mint ahogy azt Prof. Dr. Csépe Valéria, az MTA főtitkárhelyettese előadásában is hangsúlyozta, ez a konferencia kuriózumnak számít, mert nagyon ritka, hogy egyszerre egy helyen a tehetséggondozás ennyiféle területe, intézménye és szaktekintélye jelen legyen.

Márpedig április 4-én, a Benedek Elek Pedagógiai Karon, a tehetségmenedzsment számtalan hazai és külföldi képviselője jelent meg és tartott előadást.

A konferenciát az hozta létre, hogy az Országgyűlés elfogadta azt a Nemzeti Tehetség Programot, melynek első eleme a még 2009-ben kezdődött és 2011 végéig tartó Magyar Géniusz Program. Az Európai Unió közel 700 millió forintos pályázati támogatásából megvalósuló program révén először nyílik lehetőség a tehetségsegítők országos képzésére.

Ennek során több ezer tanár, óvónő, civil önkéntes és szülő felkészítését vállalják a tervet megvalósító szakemberek. A projekt elsődleges célja a tehetségbarát társadalmi környezet kialakítása. A konferencián elhangzott, hogy egy magára és jövőjére valamit is adó társadalomban, egyetlen tehetség sem veszhet vagy kallódhat el, éljen bármelyik régióban, nevelkedjen bármilyen anyagi és szociális viszonyok között.

Hasonlóan vélekedett Prof. Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora is, aki a konferencia megnyitásakor gróf Széchenyi István mindennapi imáját idézte:

„Add Uram, hogy egykoron a talentummal, melyet reám bíztál, elszámolni tudjak." - Így vagyunk ezzel az egyetemünkön is. A ránk bízott tehetségekért felelősséggel tartozunk - fogalmazott a rektor. Oktatási intézményként fontos szerepünk van a tehetséggondozásban, hiszen mindent meg kell tennünk a különleges tudással bíró fiatalok felfedezéséért, segítéséért. Ezért az egyetem a Géniusz-program munkájában a program indulásától kezdve aktívan részt vesz. Tehetségsegítő tanácsot hoztunk létre, és a Benedek-karon Tehetségpont is működik. Mindezeken kívül, tehetséges hallgatóink érvényesülését nyári tehetséggondozó táborokkal, szakkollégiumokkal, tudományos diákköri konferenciákkal és doktori képzésekkel támogatjuk.

A konferenciát megtisztelte jelenlétével Sopron város polgármestere, Dr. Fodor Tamás is, aki rektor úrhoz kapcsolódóan méltatta a rendezvényt, és hangsúlyozta a téma fontosságát. Majd a rendezvény házigazdájaként Dr. Katona György, a Benedek Elek Pedagógiai Kar dékánja köszöntötte a konferencia résztvevőit.

Dr. Dux László, felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár, azokat az elképzeléseket osztotta meg a hallgatósággal, hogy a kormány miként képzeli a Bolognai-rendszer által tönkretett tanárképzés és felsőoktatás megújítását.

A rendezvény szervezői és levezető elnökei - Dr. habil Bodnár Gabriella egyetemi docens és Dr. Závoti Józsefné PhD egyetemi docens - ezt követően egymás után szólították mikrofonhoz az előadókat.

Prof. Dr. Csépe Valéria Az óvodától a tudományos elitig címmel, Prof. Dr. Csermely Péter, a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnöke pedig „A tehetség és hálózatai a Kárpát-medencében és Európában" címmel tartott előadást. Az elnök úr felhívta a figyelmet arra, hogy hazánkban nagy a tehetség deficit. Sokkal több tehetséges gyermek van, mint amennyi felfedeznek. Ezért különös hangsúllyal bírnak a tehetségpontok, melyek felkutatják és támogatják a jó képességű fiatalokat. Prof. Dr. Csermely Péter kiemelte, hogy a Nyugat-magyarországi Egyetemnek nagy szerepe van abban, hogy a tehetségpontok, a Géniusz-rendezvények és képzések száma a korábban ilyen szempontból kevésbé aktív Dunántúlon is emelkedik.

A konferenciára ellátogatott Dr. Francz J. Mönks , a Nijmegen Egyetem professzora, az ECHA örökös elnöke is, aki a tehetséggondozás európai megnyilvánulásairól és magyar formáiról beszélt.

A Benedek-kar kiváló szakmai kapcsolatot ápol a Burgenlandi Pedagógiai Főiskolával, melynek professzora, Dr. Johann Pehoffer, a két intézmény közös tehetséggondozásáról és kutatásáról tartott előadást.

Végül Mentler Mariann, a Magyar Géniusz Integrált Tehetségsegítő Program képzési és képzésszervezési munkacsoportjának vezetője mutatta be a Géniusz-képzések oktatásban való integrálását, ezt követően pedig a résztvevők megtekinthették az NYME-BPK Tehetséggondozó képzési programjait ábrázoló postereket.

A konferencián mutatták be a Tehetségmenedzsment a felsőoktatásban című könyvet, mely Dr. Bodnár Gabriella, Dr. Takács Ildikó és Balogh Ákos tanulmányaival, Dr. Bodnár Gabriella szerkesztésében látott napvilágot. A kötetet bemutató és méltató Dr. Balogh László, a Magyar Géniusz Integrált Tehetségsegítő Program szakmai vezetője, a Magyar Tehetséggondozó Társaság elnöke társadalmi kör- és kórképként értékelte a témát kiválóan körüljáró kiadványt.

A konferenciáról természetesen nem hiányozhattak azok sem, akikről maga a rendezvény szólt. Tehetséges fiatalok sora lépett színpadra. Oláh Ilona óvodapedagógus hallgató népdalok előadásával, a Szent Orsolya Általános Iskola és Gimnázium diákjai tudományos meteorológiai kutatásaikkal, Pakai Zsófia, Szuper Anna és Janda Emma, a soproni zeneiskola növendékei pedig zongorajátékukkal mutatták meg a közönségnek, hogy mit is jelent a tehetség megnyilvánulása a gyakorlatban.

S. Takács Judit
NYME-BPK PR-munkatárs

FÓKUSZBAN A GYÓGYPEDAGÓGIAI KÉPZÉS ÉS ELLÁTÁS

Az NYME Apáczai Csere János Kar és a bécsi Kirchliche Pädagogische Hochschule között jött létre ez az együttműködés, melynek során a két intézmény hallgatói megismerkedhetnek a másik ország gyógypedagógiai ellátórendszerével és gyógypedagógus-képzésével. A bécsi delegációban 14 hallgató, és 3 oktató vett részt, míg itézményünket 21 hallgató, és 3 oktató képviselte.

Számtalan alkalom kínálkozott a német nyelv gyakorlására

Ahhoz, hogy hallgatóként bekerüljünk a projektbe, a tanszéken kellett pályázni. 2 kreditpontot érő, C-s tárgyként szerepelt a képzési tervünkben (Vergleich heilpedagogischer Interventionen Wien/ Győr). A 2010-es őszi szorgalmi időszakban heti 1 alkalommal találkoztunk, amikor felkészültünk a közös munkára, valamint az osztrák csoport itttartózkodását készítettük elő.

2011. január 17– 22-ig látogattunk Bécsbe, ahol iskolalátogatásokban és érdekes előadásokban volt részünk. Az egyik legérdekesebbet ezen utóbbiak sorában a svájci Luzernből érkezett Thomas és Peter G Kirchschläger tartotta az alapvető emberi jogokról, valamint a jogi ismeretek gyermekek számára való átadásáról. Hallhattunk egy érdekes iskolakísérletről is: integráltan tanuló gyermekek oktatása az összevont osztályok keretein belül. Megtekintettük a Schönbrunni Kastélyt, valamint a Volksoperben megnéztük a Luxemburg grófja operettet. Az iskolalátogatások során hospitáltunk szegregált és integráló intézményekben, ahol különböző módszerekkel ismerkedhettünk meg. Tulajdonképpen beleláthattunk Ausztria oktatási rendszerébe. A tanárok nagyon készségesek voltak, a gyerekek pedig szemmel láthatóan örültek a külföldi vendégeknek. A tapasztalatokat vegyes csoportokban dolgoztuk fel, prezentációkon mutattuk be.

Szabadidőnkben pedig megtekinthettük a várost, nem csak a turistáknak szánt arcát, kicsit megélhettük a bécsi életérzést: igazi Heurigeben vacsoráztunk, megkóstoltuk a méltán világhírű Sacher tortát, a Naschmarkton bámészkodtunk.

Mindeközben számtalan alkalom kínálkozott a német nyelv gyakorlására, a bécsi hallgatókkal való ismerkedésre, közös programokra, valamint rapid magyar nyelvi „kurzus" vezetésére a bécsi hallgatók számára.

2011. január 31 - február 5-ig mi láttuk a bécsieket vendégül. Reméljük, hogy nekünk is sikerült ugyanolyan színvonalas itt-tartózkodást biztosítani nekik, amilyet ők tudtak nekünk.

A program koordinátorai: Thomas Schrei és Csupor Zsolt Jánosné oktatók.

Auer Györgyi
NYME-AK
III. évf. gyógypedagógia szak
EdTWIN CentroVOC

TANÍTÁSI GYAKORLAT TÖBBNYELVŰ ISKOLÁBAN

Bécs, 2010. november 22-26.

Az EdTWIN-projekt keretében pályázaton meghirdetett bécsi tanítási gyakorlaton vehettem részt az Europäische Volksschule „Dr. Leopold Zechner" nemzetiségi iskolában, ahol 25-26 különböző nemzetiségű gyermek tanul. A legfontosabb jellemzők, amelyek meghatározzák az intézményükben folyó oktatási-nevelési munkát: többnyelvűség (nyelvi műhelyek, anyanyelvoktatás), team-munka, reformpedagógiák alapján való tanítás, projektek, kreativitás, alternatív teljesítményértékelési formák.

A tanítási gyakorlat helyszíne: első osztály

Az első osztályt két tanító vezette, egyikük logopédus volt. Az osztályban 24 gyermek tanul. A Montessori-pedagógia módszerével dolgoznak. Az osztályban körülbelül 4-5 osztrák diák volt, a többi 19-20 gyermek külföldi nemzetiségű: szerb, horvát, ukrán, török, egyiptomi, afrikai, arab és koreai.

A foglalkozások, órák menete

A tanítók által megírt tematikában jól kivehető volt, hogy minden hétnek céljai, és részcéljai voltak. Amikor mi ott jártunk a D-betű, a színek tanítása volt soron. Az órai munka megszervezésének középpontjában a gyermek sajátos tulajdonságai, igényei állnak. A tanítás blokkokban történt, a tanulók ismerték a célokat, melyeket a hétvégére el kellett végezni. Ők választhatták meg a feladatok sorrendjét, és eldönthették, hogy mennyi ideig kívánnak bizonyos feladatokkal foglalkozni. A tanulók szívesen vettek részt a tanórai foglalkozásokon,

A tanulók szívesen vettek részt a foglalkozásokon

nagyon motiváltak voltak. Napi feladatuk végeztével fejlesztő programokkal játszottak a számítógépen, vagy az osztály végében kialakított játszósarokban játékokkal. Ami a szociális nevelésüket illeti, a hét folyamán összesen kb. félórányi frontális munkaformát alkalmaztak, a tanórák középpontjában főleg a gyermekek tevékenykedtetése, differenciálása állt. Az újonnan érkezetteknek, gyengébb képességűeknek, vagy nem német anyanyelvűeknek sem volt nehéz a beszoktatás, mert a tanítók jól differenciálva, arról a szintről kezdték a munkát, ahol éppen a gyermek tartott.

Az általános műveltségen kívül (matematika, írás) nagy hangsúlyt fektettek a zene, a művészet, a kézművesség befogadására és alkotására is.

Tanításban szerzett saját tapasztalatok

Számomra nagyon érdekes volt a gyermekek egymáshoz való hozzáállása, kedvessége, ahogy kölcsönösen elfogadták és tisztelték egymás személyiségét és kultúráját.

Nem volt nehéz dolgom a gyerekek között. Élveztem társaságukat, a velük való foglalkozás minden részletét. Örömöt jelentett számomra, hogy megtanultak néhány magyar szót is, a köszönést, az elbúcsúzást. Magyarországról készítettem nekik plakátot, elmondtam az ország legfontosabb jellemzőit, végül egy Magyarország térképet rakhattak ki a gyerekek. Nagyon érdekelte őket mindaz, amiről beszéltem nekik. A foglalkozás végén pedig magyar csokoládéval kínáltuk meg őket. Számomra felejthetetlen az élmény, amikor adhattam ezeknek a gyerekeknek valamit, amivel ők gyarapodhattak tudásban és lélekben is.

Rendkívül sok módszertani ötletet, játékot és tapasztalatot kaptam, valamint gyűjtöttem az eltöltött egy hét során. Ezeket az ötleteket, ajánlott weboldalakat használom mindennapos tanítási tevékenységem során.

Köszönöm a tanítási gyakorlaton való részvétel lehetőségét az EdTWIN-projektben dolgozó tanáraimnak.

Beke Piroska, NYME-AK IV. évfolyam tanító

BOTANIKAI KUTATÓCSOPORT AZ APÁCZAIN

Borostyánkő várában született 1895-ben gróf Almásy László neves Afrika-kutatónk. A 13. század elején épült vár tőszomszédságában dolgozik most a Nyugat–magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Matematikai és Természettudományi Intézetének Botanikai Kutatócsoportja.

A csoport jelenleg nyolc főből áll. A tagok közül hárman az Apáczai-kar, ketten a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar oktatói és doktoranduszai, hárman pedig külső munkatársaink. A csoport már hosszú évek óta dolgozik együtt. Fő kutatási területük tudománytörténeti, etnobotanikai, herbológiai, fajkeletkezési és vegetációkutatási problémákból tevődik össze. A csoport jelenleg a TAMOP 4.2.1.b uniós pályázat (NYME-TTK) keretében az ausztriai Bernstein körzetében végez florisztikai kutatásokat.

Érclelőhelyek közelében, fémekben gazdag szerpentin talajokon találhatóak olyan őshonos növényfajok, amelyek igen nagy mennyiségben képesek nehézfémeket (pl. cinket, nikkelt, kadmiumot, ólmot, mangánt, rezet és kobaltot) felhalmozni föld feletti szerveikben.

A felhalmozódás elsősorban a hajtásban történik.

A Borostyánkői-hegységet (Bernstein) jellemző vulkanikus, a mélységben megdermedő magmatikus kőzet, a szerpentinit. A szerpentiniten képződő talajban minimális a kalcium, kevés a nitrogén, kálium és foszfor tartalom is. Jellemző ezzel szemben a magas vas, nikkel, króm és kobalt arány.

A kutatócsoport néhány tagja a borostyánkői vár előtt (Molnár Zsolt, Barla Ferenc, Farkas Péter, Szabó Péter, Varga Attila)

A kutatócsoport a bernsteini szerpentintalajok növénytársulásaiban olyan fajokat keres, melyek fémeket koncentrálnak testükben. Ha az ilyen fajok még gyors növekedésűek is, nagy tömegű biomasszával, akkor fémszennyeződések eltávolítására is alkalmasak. Ez utóbbi tulajdonságuk jelentősége felbecsülhetetlen, gondoljunk csak a devecseri vörösiszap-katasztrófa által sújtott területek tehermentesítésére!

Dr. Szabó Péter egyetemi docens, a kutatócsoport vezetője

PALÓC EST AZ ÍNYENC KLUB SZERVEZÉSÉBEN

Az Ínyenc Klub rendezvényén, a palóc esten a turizmus szakos hallgatók azt a célt tűzték ki, hogy egyetemünk hallgatóinak, illetve tanárainak, munkatársainak bemutassák a palócok kultúráját, hagyományaikat és legfőképpen a gasztronómiájukat.

Az estet a TéKá Étteremben rendezték meg. Az érdeklődők bemutatót hallhattak a palócokról, népszokásaikról, népviseletükről, illetve kultúrájukról. A palóc ételek megkóstolása előtt népdaléneklésre és -tanulásra került sor. A palóc esten a népcsoport gasztronómiájára jellemző ételeket szolgáltak fel: bemelegítésnek törkölypálinkát és pogácsát, majd palóclevest, főfogásnak pedig mangalica szalonnán pirított juhtúrós galuska, kapros tejföllel következett. E mellé pedig a Balatonfelvidékről származó fehérbor dukált, Márton-napi újbor Tagyon-hegyi Müller Thurgau. A különleges nedű bemutatására a bort készítő család legfiatalabbik lánya vállalkozott. A kiadós főétel után érkezett a deszszertek gyöngye, az édesszájúak kedvence: aszalt szilvás dúzma hecsedli öntettel.

Úgy érzem, a jelenlévők elégedetten és legfőképpen jóllakottan távoztak, és csak jó emlékeik lesznek ezzel az esttel kapcsolatban.

Remélem, kedves olvasó, hogy Önökkel is találkozhatunk az Ínyenc Klub rendezvények valamelyikén, például a soron következő májusi esten, melynek témája a Rábaköz lesz!

Szabó Bálint
TURAN-hallgató

ANGLIÁBAN TANULHATNAK A BENEDEKES HALLGATÓK

Márciusban két oktató érkezett Anglia második legnagyobb városa, Birmingham egyeteméről a Benedek Elek Pedagógiai Karra. A látogatás együttműködési szerződés megkötését készítette elő, mely során a benedekes hallgatóknak lehetősége lesz az angliai egyetemen tanulmányokat folytatni.

A Newmann University College két docense - Jane és Debbie - március 2-án 16.00 órától az érdeklődő hallgatóknak és oktatóknak egy rövid, power pointos előadást tartott az egyetemükről, az ott tanulható kurzusokról és gyakorlati lehetőségekről.

- A Benedek-karon van angol nyelvi specializáció, mely végzettséggel hallgatóink angol nyelvű óvodákban is elhelyezkedhetnek, illetve nyelvi foglalkozásokat vezethetnek, ám brit kapcsolattal eddig intézményünk nem rendelkezett. Ezért nagyon örülünk, hogy úgy tűnik szeptembertől ez is megvalósul. A cserekapcsolat révén hallgatóink Angliában tanulhatnak, míg Birminghamből szintén oktatók és hallgatók érkeznek majd a pedagógiai karra - mondta Koloszár Ibolya nyelvtanár, a brit kapcsolat kiépítője.

S. Takács Judit
PR-munkatárs

LEJTADATOK A GEO-RÓL

Jó Szerencsét! Sziasztok!

Ezúton szeretném az olvasó közönség tudomására hozni, hogy a székesfehérvári Geoinformatikai Karon elindult – újra – az Eséstüske című újság. Ez a kiadvány a nyolcvanas években nagy népszerűségnek örvendett és sok kiadást megért, így szerves része volt az akkori diákéletnek, azonban egy ideje eltűnt a köztudatból. A kar épületében még látható egy-két régi példány és ezeket böngészve jött az ötlet – meg amúgy is annyira ráértem -, hogy újra kellene indítani ezt az újságot.

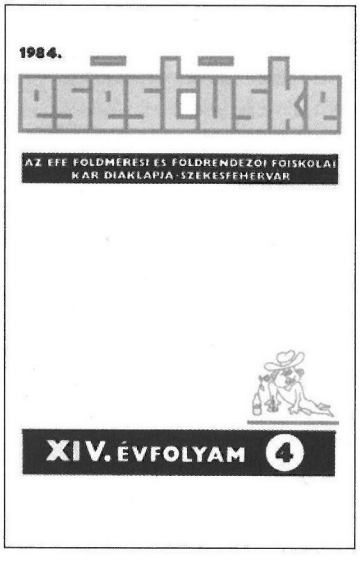

A korral haladva – de továbbra is két lábon járva és Wordpressel megtámogatva – a világhálón tettem próbálkozást arra, hogy az Eséstüske c. újság ismét a GEO diákéletének szerves része lehessen. Az oldal kedvenc rendszergazdáim segítségével a http://esestuske.geo.info.hu címen vált elérhetővé mindenki számára. Ezúton szeretném felhívni a figyelmet arra is, hogy bárki szabadon regisztrálhat, és az alábbi e-mail címen jelezve írását, közzé teheti a blogon.

Halász Miklós as. Bátor
(esestuske@gmail.com)

DUAL CAREER-KONFERENCIA

Az Európai Unió által támogatott három napos rendezvényen a meghívott vendégek között az Európai Unió Sport Bizottságának képviselői, sportminisztériumok, tizennégy országból érkező egyetemek, sportintézetek vezetői is részt vettek, akik az Európai Bizottság számára fogalmaztak meg ajánlásokat a sportolók karrierépítési lehetőségeiről. Ahogy Bart Oiijen a sportszabályozásért felelős európai uniós szakember is megfogalmazta, a sportolókra nagy teher hárul, hiszen nemcsak az élsportban, hanem a civil pályájuk során is helyt kell állni, a duális életpályán többszörösen is eredményt kell produkálni. A sokszor megterhelő helytállást az iskolák, sportegyesületek, valamint EU-projektekkel is támogatják.

A szervező a "DUAL CAREER", egy az Európai Unió által támogatott nemzetközi hálózat, 10 tagintézményből áll, amelynek működését a stockholmi Bosön College koordinálja. A pénteki ülést, Dr. Cseh Sándor, az NYME Apáczai Csere János Karának dékánja nyitotta meg.

NM
NYME-AK

A konferencián előadó Borkai Zsolt, Győr polgármestere a sport és a politikai pályafutásának kihívásairól beszélt

Kiss Balázs:
Korcsma philosophiae – A-teista

ember mit mond, hiszed-e?
állat mit érez, mifene?
isten az ember?
ember egy állat?
vonjunk rá ma vállat...
mindjárt ekképp: Hmm?
hisz indigókkal tették
helyére az eget
hidd csak el jó öreg,
vagy nem ittál eleget?

(Megjelent az Apáczai-kar Reményfonó című antológiájában.)

BALLAG MÁR A VÉN IDŐ AZ ŐSI DOMBOKON...

2011. március 8-án este két 90 éves firma köszöntésére összegyűlt ifjakkal és korosabb kollégákkal telt meg az Erdőmérnöki Kar tanácsterme. Adamovich Lászlót - Cinkét - és Perlaki Ferencet - Firincet - köszöntöttük.

Két meghatóan szép életutat ünnepelhettünk meg ezen az estén, amelyek először – és talán predesztináló hatással - a soproni bencés gimnáziumban találkoztak. Az egyik a zseni volt, a másik a szorgalmas. Itt a regula szerint megtanultak hinni és dolgozni. Ezt követően az erdőmérnöki szakmát választották. Az egyik a családi hagyományokat követte, hiszen apja és nagyapja az Esterházy-uradalom erdésze volt, a másik, cingár legényként, szülei tanácsát fogadta meg, amikor ezt az „egészséges" pályát választotta. Az alma materben a hazafiasság, a bajtársiasság és a szakmai, emberi igényesség iskoláját járták ki.

A zsenit Modrovich professzor tanársegédjéül fogadta, a szorgalmas a pécsi erdőigazgatóság alkalmazottjaként kezdte meg szakmai tevékenységét, miután kétszer is megszökött a málenkij robot elől az elvesztett háború után. Ravazdon át Sopronba vezetett az útja, és 1952-től újra összefonódott a két pálya, Cinke meghívta az Erdőfeltárási és Gépesítési Tanszékre géptant oktatni. Lüktetett az élet a tanszékükön. Fegyelmezett, elegáns, elmélyült és könnyed előadások, képzési újítások, tanórán kívüli kötetlen beszélgetések, a vizsgákon pedig következetes szigor adott példát és tartást a hallgatóiknak.

Perlaki Ferencet személyesen köszönthettük

A selmeci szellem az 1951-es eltávolítások ellenére is élt körülöttük. Firinc 1954. év végén megtartott előadásai a diákhagyományokról közösségteremtő erejűek voltak. Természetesen kivették a részüket az 1956-os forradalomban is, sokat köszönhetett nekik és hallgatóiknak a város. Hogy a forradalom leverése után távozniuk kellett, az magától értetődő volt.

1957-ben elvált az útjuk. A 359 soproni egyetemi polgárból 214-en Adamovich Lászlóval együtt kivándoroltak Kanadába, 67-en visszatértek Sopronba, 78-an pedig többnyire Európában maradtak, akiknek nagyon veszélyes lett volna hazatérni, de nem tudtak olyan messzire szakadni a hazájuktól. Az utóbbiak közé tartozott Perlaki Ferenc is. Most ő szegődött az Esterházy-uradalom szolgálatába, hogy legalább ültethessen tölgyfát a határ túloldalán, amely áthullatja a makkját Magyarországra.

A kanadai száműzetést vállalók elég erősek voltak ahhoz, hogy küzdelmes munkával gyökeret verjenek az újvilágban, és Sopron nevének általános elismerést, tekintélyt vívjanak ki. Csak a hivatalos Sopron nem akarta őket elismerni, a diplomájukat nem fogadták el itthon. Le kellett omlania Sopronnál a vasfüggönynek, hogy a selmeci unokák, soproni testvérek újra kezet szoríthassanak, és leleplezhessék Katxalacha indián domborművét a B-épület aulájában, és elmondhassa emlékezetes beszédét a már nyugdíjas, nemzetközileg elismert Adamovich László azoknak a nevében,

Akik elmentek, de el nem szakadtak,
Kanadában is magyarok maradtak,
Akik meggyőztek egy messzi világot,
De ma sem mások: soproni diákok;
Az ősi otthont, az Akadémiát
Szívből köszöntik: Vivát! Vivát! Vivát!"
(Varga Domokos, a Dombi, egykori évfolyamtárs)

Azóta mindkettejük elnyerte egyetemünktől a gyémánt és vasoklevélen túl a Pro Universitate Soproniensis kitűntetést. Perlaki Ferenc hűségesen visszatérő vendége jeles napjainknak, kismartoni lakásából könnyen elér minket. Adamovich László pedig a soproniaknak készséges vendéglátója, szálláscsinálója Vancouverben. Neki Sopront a kertjében álló szelídgesztenyék, somok, s az alattuk díszlő ciklámenek, kikericsek, leánykökörcsinek, hunyorok idézik.

Ezen az estén azonban sikerült vele telefonkapcsolatot teremteni, s egy kicsit ő is itt volt közöttünk. Örömmel fogadta köszöntésünket, megnyugtatott bennünket, hogy megkapta a karunk vezetésétől küldött ajándékcsomagot (csak az egyik pohár tört össze benne), és együtt énekelte velünk az erdész himnuszt. Perlaki Ferencet (Firincet) – nagy örömünkre - személyesen köszönthettük. A protokolláris, mégis szívből jövő gratulációkat baráti megemlékezések követték. A sok, többnyire személyes vonatkozású könyv és egyéb ajándék között a hallgatói törzskönyvének másolata is helyet kapott. Ő sem jött üres kézzel, mert a hozzá közel állóknak, a doborjáni születésű, magyarságát élete végéig hirdető Liszt Ferencet ábrázoló érmet ajándékozott, a következő megjegyzéssel: Két soproni alma mater tanítványa vagyok, melyekhez hű maradok, amíg élek.

A megemlékezésről azonban senki sem ment el üres kézzel, mert az elhangzott magvas gondolatokon túl megkaptuk az emlékezetes 1954-es előadás szövegét tartalmazó kiadványt, amelyet az Erdészeti Múzeum adott közre.

Kívánjuk, hogy még sok hasonló születésnapot ünnepelhessünk velük, legyen alkalmunk életútjukon elgondolkodni, mert szükségünk van az ilyen példaképekre!

Péterfalvi József – Vig Péter

20 ÉVES AZ EGYHÁZZENEI KÉPZÉS SZOMBATHELYEN

A szombathelyi egyházzenészképzés gondolata az 1980-as évek végén merült fel. A Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Zenei Tanszékének vezetője, Németh István fogalmazta meg és terjesztette az intézmény vezetősége elé a koncepciót.

Az Egyházzene szak kidolgozását és elfogadtatását is ő kezdte el, amit nyugdíjba vonulásakor a tanszék irányításával együtt Szabó Csaba vett át (1990-1991-es tanév). A megfelelő engedélyek birtokában az Ének-zene – Egyházzene szakpárosításban végül 1991 szeptemberében indult képzés Szombathelyen. Az Egyházzene szak ökumenikus szellemiségű.

Az Egyházzene szaktanári karát, a tanszékvezetést 1991 nyarán megkezdő Vinczeffy Adrienne kérte fel. A Liturgia tárgy oktatását Dr. Konkoly István megyéspüspök vállalta el, aki nyugdíjba vonulásáig mindenben segítette az egyházzene képzését. Az evangélikus Liturgia oktatását Fehér Károly lelkész, a református Liturgia oktatását pedig Szakál Elemér esperes vállalta.

A szak első orgonatanára Dr. Ámент Ferenc Lukács atya, a Pannonhalmi Bazilika orgonaművésze, a főmonostor regens chori-ja lett, aki óraadóként oktatta a tárgyat.

A Berzsenyi Dániel Vegyeskart Vinczeffy Adrienne vezényli

A szakon egyházzenei szaktárgyakat tanító tanárok az elmúlt két évtizedben: Herbert Wulf, Csizmadia Márta, Laborczi Erzsébet, Pócza-Stark Júlia Orgona, Dr. Ecsedi Zsuzsanna, Kéringer László, Károlyi Pál Egyházzene irodalom, Horváth Rezső, Nagyné Fülöp Zsuzsanna, Kocsisné Körmendi Klára Karvezetés, Kürnyek Róbert Liturgia.

A kezdetektől tanít egyházzenei tárgyakat Monsignore Dr. Pem László Ph.D a Szombathelyi Egyházmegye zeneigazgatója, a Székesegyház Werner-kórusának karnagya, valamint a Győri Hittudományi Főiskola Szombathelyi Tagozatának igazgatója. Pem atya oktatott tárgyai: Gregorián ének, Népének, Egyházzene gyakorlat, Liturgia.

Az Evangélikus liturgia tárgyat jelenleg Gregersen-Labossa György lelkész oktatja.

1993-tól a liturgikus orgonajátékot és az orgonát Virágh András tanítja, aki egyben az Egyházzene szakcsoport vezetője is lett. Virágh András emellett a Budapesti Belvárosi Főplébánia templom főzeneigazgatója is. Munkásságát 2001-ben Liszt-díjjal jutalmazták.

A karvezetéssel kapcsolatos tárgyakat a kezdetektől Vinczeffy Adrienne tanítja, valamint ő vezeti a Berzsenyi Dániel Vegyeskart.

Az Egyházzene szak indulásánál a legtöbb feladatot az jelentette, hogy egy olyan korszerű, ugyanakkor hagyományokra épülő tananyagot és kottaanyagot állítsanak össze az oktatók, amely méltó egyrészt a magyar egyházzene képzési hagyományaihoz, másrészt a Szombathelyi Egyházmegye nagy múltú zenei életéhez. (A Szombathelyi Székesegyházban kezdte meg működését Dr. Werner Alajos atya, aki a hírneves Schola Cantorum Sabariensis fiú-vegyeskar alapító-karnagya volt. Werner atya 1934-44-ig működött Szombathelyen, ahol a kórus vezetésén kívül számos kompozíciót is írt.)

Az Egyházzenei Szakcsoport a hagyományok tiszteletére épülő, a legújabb kutatásokat a tananyagba beépítő egyházzenei műhelylyé kovácsolódott, amely a kutatásokat-publikációkat a Zenei Tanszék HangMűhelyén keresztül valósítja meg. A szakcsoport tanárai és hallgatói – elsősorban a Berzsenyi Dániel Vegyeskar fellépésein keresztül – részt vesznek a tanszék és a Nyugat-magyarországi Egyetem zenei életében, szívesen közreműködnek liturgikus eseményeken.

Virágh András a szakcsoport vezetőjeként gondot fordít a hallgatók elméleti és gyakorlati ismereteinek rendszeres bővítésére is. Ezt a célt szolgálják a rendszeresen megrendezett orgonatúrák, amelyek során az egyházzene szakos hallgatók testközelből megismerhetik és kipróbálhatják Magyarország legszebb és legnagyobb orgonáit. Ezek a hangszerek többnyire a püspöki székhelyeken találhatók – Szombathely, Pécs, Szeged, Kalocsa, Eger, Budapest – ahová magánemberként lehetetlen bejutni. A tanulmányi kirándulások alkalmával a kiemelkedő templomok, székesegyházak, bazilikák mellett számos hangversenytermi orgonát is meglátogatott a szakcsoport: Művészetek Palotája, Zeneakadémia – Budapest, Művészetek Háza - Szekszárd, Alapfokú Művészeti Intézet – Salgótarján. Az orgonatúrák alkalmat adtak orgonaműhelyek meglátogatására is: Budapesten – Váradi és Fia, Pécsett – a Pécsi Orgonaépítő Manufaktúra KFT üzeme. Ezek a látogatások a műhely vezetőinek szakszerű vezetésével zajlottak.

Az egyházzene szak hallgatói és tanári kara két kiemelkedő külföldi tanulmányi kiránduláson is részt vett (Olaszország – 1995, Ausztria – 2003), melyek közül az 1995-ben Rómában és a Vatikánban tett látogatás azért lett különösen emlékezetes, mert Dr. Konkoly István megyéspüspök közbenjárásával a hallgatóknak alkalmuk volt, a Vatikánban celebrált misén énekelni. A tanulmányutakon szerzett élmények és benyomások elemi erővel hatottak a résztvevőkre, szakmai munkájukhoz és jövőbeni fejlődésükhöz perspektívát és inspirációt szolgáltattak.

Monsignore Dr. Pem László atya az Egyházzene gyakorlat című tárgy oktatása során a Szombathelyi Székesegyház nagymúltú zenei és liturgikus életébe vonta be az egyházzenész hallgatókat. Dr. Pem

László atya az általa tartott szentmiséken rendszeresen megbízta hallgatóit a liturgikus orgonajáték-szolgálattal, amelyet a szentmise végeztével a hallgatókkal személyesen konzultálva minősített, korrigált, gyakorlati tanácsaival látva el tanítványait.

Vinczeffy Adrienne a karvezetés tárgy során, valamint az énekkar munkájában az ismert szakrális kompozíciókon kívül a legújabb kutatások eredményeivel is megismertette a hallgatókat, így rendszeresen szólaltattak meg kéziratos kompozíciókat, valamint a Musica Danubiana sorozat darabjait is. A kórus nemzetközi kitekintésre is szert tett saját külföldi egyházzenei koncertjei, valamint a határon túli gyülekezetek számára celebrált miséken való részvételek által.

Az Egyházzenészképzés természetes velejárójaként a HangMűhely rendszeresen rendezett koncertekkel fűszerezett konferenciákat, egyházzenei programokat. Ezek közül kiemelkedik az Egyházzenei Napok programsorozata (Evangélikus Egyházzenei Napok – 1992, Katolikus Egyházzenei Napok – 1993, Református Egyházzenei Napok – 1994, Ökumenikus Egyházzenei Napok – 2002 – folyamatosan az egész tanévben)

Az Egyházzene szak nemcsak eszmeileg ökumenikus, hanem a gyakorlatban is, ami az egyes szaktárgyak tananyagában éppen úgy megnyilvánul, mint a közös liturgikus eseményeken. A szakcsoport publikációiban is – lemezek, kották, könyvek – megjelenik az ökumené, hiszen az egyes kiadványok katolikus és protestáns műveket is tartalmaznak.

A szombathelyi Egyházzene szak jó kapcsolatokat ápol a város és a megye felekezeteivel: a város legtöbb templomában az egyházzene szakon végzett orgonista-kántor van szolgálatban. A protestáns gyülekezetek közül különösen jó kapcsolata alakult ki a szakcsoportnak a szombathelyi Evangélikus Gyülekezettel, egyrészt a tanítványok, másrészt közös programok révén (koncertek, fogyatékkal élők számára rendezett program).

A Szombathelyen végzett hallgatók egy része továbbtanul, így vannak, akik elvégezték a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzene szakát, vannak, akik orgonaművészi diplomát szereztek hazánkban vagy külföldön, és akadnak olyanok is, akik az éneklést választva hivatásuknak, énekművészi diplomát szereztek. Volt hallgatóink rendszeresen visszajárnak a kórusba énekelni, valamint szólista és orgonakísérői feladatokat is vállalnak. Az egyházzenészképzés a Zenei Tanszék 16 éve felavatott épületében zajlik, ahol 3 kis gyakorló orgona és egy 3 manuálos elektronikus Ahlborn orgona áll az oktatók és a hallgatók rendelkezésére. Az első gyakorló orgonát az intézmény vásárolta, a másodikat Dr. Konkoly István megyéspüspök ajándékozta a tanszéknek, a harmadik gyakorló orgonát és a koncertorgonát a tanszék nyertes pályázatának köszönhető. A képzés hétköznapjait és ünnepnapjait, a vizsgákat és a koncerteket, a lemezfelvételeket és a konferenciákat a 100-120 főt befogadó koncertteremben élik meg a hallgatók, az oktatók és a hozzájuk látogató vendégek.

A 20 éves szombathelyi egyházzenészképzés kiemelkedő eseménye, s egyben az ünnepi év nyitánya volt 2010. november 15-én, a Szent Péter Székesegyházban Dr. Veres András megyéspüspök úr és Peter Mullerborn domkapitular által celebrált misén való közreműködés, amelynek keretén belül a Berzsenyi Dániel Vegyeskar egy Nemzetközi Liszt Együttes tagjaként bemutatta Liszt Ferenc Esztergomi miséjének vatikáni változatát. Az esemény zenetörténeti jelentőséggel bírt, hiszen a misét Liszt idejében nem mutatták be, így ez alkalommal volt a mű vatikáni ősbemutatója. A nemzetközi együttest és a mise állandó részeit Virágh András, a változó részeket pedig Vinczeffy Adrienne vezényelte.

SEK-MNSK Zenei Tanszék

ÚJABB LÉPÉS A DOKTORI ISKOLA FELÉ

Együttműködés a TTK és a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség között

Együttműködési megállapodást írt alá a Savaria Egyetemi Központ Természettudományi Kar és a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség. Az együttműködés több szempontból jelentős, például azért, mert abban a közeljövőben akkreditációs megmérettetés elé kerülő földtudományi doktori iskola (amely a sikeres akkreditációval az első önálló SEK-doktori iskola lesz) doktoranduszainak is komoly szerepet szán a kar.

A Természettudományi Karon a geográfus mesterképzés keretében a hallgatóknak négy hét, képzési helyen kívüli szakmai gyakorlatot kell teljesíteniük az intézmény által meghatározott feltételek szerint. Ennek megvalósítása érdekében kötött szerződést a két fél, hasonlóan a Debreceni Egyetem és az észak-alföldi regionális ügynökség között létrejött kooperációhoz.

Az együttműködés a Földrajz- és Környezettudományi Intézet és a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség között jött létre, a geográfus mesterszak terület- és településfejlesztési szakirány képzése tárgyában. Célja, hogy a szakirányos hallgatók minél jobban megismerjék a képzéshez kapcsolódó gyakorlati ismereteket, így szerezve jártasságot a terület- és településfejlesztésben.

Az együttműködés elsősorban a hallgatók fogadására terjed ki, melynek keretében az ügynökség lehetővé teszi a szakirányos egyetemi hallgatók számára a szakmai látogatást és a kötelező egy hónapos szakmai gyakorlatot. Az együttműködés kiterjed az oktatás egyéb területeire is, beleértve a tudományos diákköri munkák, a szakdolgozatok készítésének és értékelésének segítését az ügynökség által.

Prof. dr. Veress Márton, a TTK dékánja a megállapodás aláírásakor elmondta, a nyugat-dunántúli régióban az európai uniós csatlakozás miatt a terület- és településfejlesztésnek fontos szerepe van. Mint ahogy a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökségnek is, ezért nem véletlen, hogy a felek egymásra találtak, s fantáziát látnak az együttműködésben.

Ezt megerősítette Brenzovics István, az ügynökség igazgatója is, hozzátette: a fejlesztési ügynökség a Regionális Operatív Program közreműködője. A program keretében hét év alatt 130 milliárd forint áll rendelkezésre, a pályázatok előkészítésében, kiírásában, nyomon követésében, valamint a 2013 utáni fejlesztési tartalmak meghatározásában is részt vehetnek a hallgatók, hiszen ők jelentik a régiós terület- és településfejlesztő szakemberek utánpótlását. „Kezdeményező régió vagyunk, azaz nyitottak az újszerű gondolatokra, az innovatív megoldásokra" – hangsúlyozta az igazgató. A Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség öt irodájában körülbelül száz szakember dolgozik, ezekben a hallgatók az elméleti ismeretekre alapozott gyakorlatias munka részesei lehetnek.

Prof. dr. Csapó Tamás, a Társadalomföldrajz Intézeti Tanszék vezetője az elhangzottakat azzal egészítette ki, hogy a négy hetes szakmai gyakorlat (amely bizonyos esetekben kevésnek bizonyul) a hallgatók és az ügynökség közötti egyeztetést követően a jövőben meghosszabbítható.

Kleinhappel Miklós
Fotó: Gaspari Gábor

DR. RÉTVÁRI LÁSZLÓ: EURÓPA TÖRTÉNETI FÖLDRAJZA ÉS GAZDASÁGTÖRTÉNETE

A kultúrák keletkezésétől a XX. század közepéig. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2011.

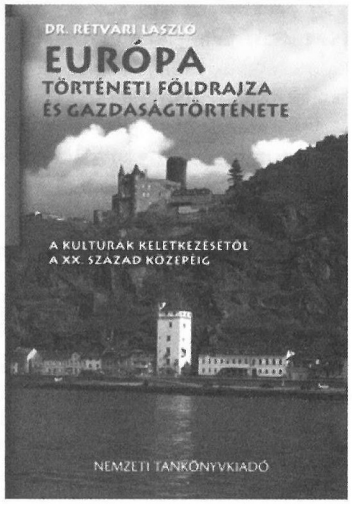

Prof. Dr. Rétvári László Európa történeti földrajza és gazdaságtörténete (A kultúrák keletkezésétől a XX. század közepéig) című könyve kontinensünk legfontosabb területi és gazdasági folyamatait, valamint Európa gazdasági fejlődésének tendenciáit összegzi és elemzi. A monográfia – amely egyrészt közép- és felsőfokú oktatási segédeszköz, másrészt a Nemzeti Tankönyvkiadó gondozásában megjelent tankönyv – történeti földrajzi és gazdaságtörténeti ismeretanyagot egyszerre tartalmaz.

A könyv legfontosabb célja, indítéka, hogy iránymutatást, figyelemfelkeltést adjon a földrajz és a történelem együttes tanulmányozására, amelyek egyébként amúgy is szorosan összekapcsolódnak. A könyv nagy érdeme, hogy a (közel)múltban gyökerező mai világkép megértéséhez is nyújt fogódzkodókat. A publikáció további nagy erénye ezen túl, hogy a vizsgált korszakok legfontosabb Magyarországra vonatkozó ismeretei is benne foglaltatnak.

A monográfia 11 fejezetből áll. Az első fejezet általános elméleti alapvetéssel, vizsgálati kérdésekkel foglalkozik, ezt a részt a nagyságrendileg huszonöt évszázadot lefedő tíz nagyobb korszakra osztott blokk követi. A tíz fejezet Európa benépesülése és a II. világháború közötti időszakot öleli fel.

A könyv az európai történelem szinte összes fontosabb állomását, fordulópontját érinti és magyarázza, legyen szó eszmei, filozófiai, vallási vonatkozásról, technikai-technológiai fejlődésről és újításokról vagy akár politikai, demográfiai, gazdasági és gazdálkodási jellemzőkről. A szerző nagy hangsúlyt fektet a különböző érák városfejlődési stádiumainak bemutatására, valamint a településhálózat változásainak szempontjaira.

A könyvet bőséges illusztrációs anyag színesíti, a képek és térképek nagy száma (több mint száz darab) élvezhetővé és barátságosabbá teszi a szöveges anyag tanulmányozását. Az igényes és precíz szerkesztőmunkáért külön dicséret illeti a technikai előkészítőt. A félkövéres kiemelés biztosítja a fontosabb fogalmak memorizálását és azok gyorsabb visszakereshetőségét, valamint ez a megoldás ténylegesen tankönyvjelleget biztosít a műnek.

Prof. Dr. Rétvári László könyve kiváló alapot nyújt az európai gazdaságtörténet pluralisztikus feldolgozására, illetve kontinensünk, s benne Magyarország múltbeli problémáinak elemzésére és megértésére. Úgy vélem, hogy az elkészült könyv bátran ajánlható középiskolai és egyetemi oktatóknak, középiskolai diákoknak és a felsőoktatásban részt vevő hallgatóknak, valamint a téma iránt érdeklődő nagyközönségnek is tanulságos olvasmány.

Tóth Balázs István
II. éves PhD-hallgató

NEMZETKÖZI ROTARACT TALÁLKOZÓ BELGRÁDBAN

A Rotaract Club Mosonmagyaróvár lelkes csapatának tagsága nemcsak hazai, hanem nemzetközi szinten is megmutatja aktivitását.

A minden évben három alkalommal megrendezett nemzetközi Rotaract rendezvények közül az idei év januárjában, Belgrádban találkozhattunk a közel 30 ország 561 rotaractosával. Az általában 4 napos rendezvények lehetőséget biztosítanak a város és a helyi kultúra megismerése, emellett számos workshop és projektmegbeszéléssel karöltve a nemzetek jobb megismerését hazánk megfelelő reprezentálását is elősegíti. Ezeken a rendezvényeken különböző nemzetiségű emberek találkozhatnak egymással, új barátságok szövődhetnek, és megismerhetünk számos más kultúrát, mindezt a szórakozás és a jó hangulat jegyében.

Clubunk és az országos Rotaract Elnökség is az idei évben nagy hangsúlyt fektetett a nemzetközi megjelenésre és az értékes nemzetközi kapcsolatok erősítésére. Elkészült az új nemzetközi arculat és egy nemzetközi projekt is útjára indult, melynek sikere esetleg tovább erősítheti a hazai rotaractosok hírnevét. A sajnálatos módon bekövetkezett vörösiszap-katasztrófa károsultjainak való segítségnyújtásban a Rotaract Club Mosonmagyaróvár kezdeményezésével egy eddig országos és a legutóbbi hírek alapján már nemzetközivé váló projekt kivitelezésére is lehetőségünk nyílt (RED SLUDGE projekt). A Rotaract European Meeting elnevezésű belgrádi konferencia 25 magyar résztvevője közül a mosonmagyaróvári klub tagjai (Kern Ágnes, Nagy Katalin, Márkus Richárd) többek között azzal a szándékkal érkeztek Belgrádba, hogy meggyőzzék a résztvevőket a projektben való aktív részvételre. Az elkészített PR-anyag, videó és a megfelelő kommunikáció a katasztrófa eseményeiről azt eredményezte, hogy a nemzeti képviselők megszavazták, hogy minden résztvevő után 1 eurót elkülönítenek a károsultak javára. Ennek az anyagi támogatásnak köszönhetően a projekt kitűzött célja, egy játszótér építése a kolontári óvodásoknak, megvalósulhat. Ezenkívül számos nemzetközi fórumon is próbáljuk együttműködésre sarkallni a külföldi klubokat. Reméljük, hamarosan beszámolhatunk további nemzetközi sikerekről is!

Márkus Richárd (NYME-MÉK)
Rotaract European Country Representative
2010/2011.

A találkozó jó hangulatban telt

IZGALMAS ELŐADÁS-SOROZAT A MINDENTUDÁS EGYETEME KERETÉBEN

Izgalmas előadásokat hallhattak az érdeklődők Sopronban a Nyugat-magyarországi Egyetemen, ahol a Mindentudás Egyeteme 2.0 sorozat keretében az egyetem 6 kara 30 perces, frappáns tudománynépszerűsítő előadásokkal mutatkozott be.

A Faipari Mérnöki Kart Orosz István DLA akadémikusnak az anamorfózisról a "lehetetlen tárgyak" és az "elrejtett arcok" ürügyén tartott, "huncut" művészeti alkotásokból kiinduló, de csaknem a teljes európai művészettörténetre kitekintő előadása és Dr. Tolvaj László professzornak az ezerarcú fa színeit bemutató, a faanyag jellemzőire és azok kapcsolatára fókuszáló előadása képviselte. Ezt követte Dr. Gulyás László egyetemi docensnek és Pongrácz László egyetemi adjunktusnak, a mosonmagyaróvári Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar oktatóinak a ló jövőjével foglalkozó prezentációja. Mátyás Csaba akadémikus, az Erdőmérnöki Kar oktatója a klimatikus stressz növekedéséről és a biológiai rendszerek válaszlehetőségeiről tartott érdekes előadást, Dr. Vágyi Ferenc, a Közgazdaságtudományi Kar oktatója a mindannyiunk számára életbevágó pénz és a pénzügyi válság kapcsolatáról beszélt. Dr. Hartl Éva, a Benedek Elek Pedagógiai Kar egyetemi docense Az ünnepek megjelenése a gyermekek játékában c. előadásával vitt vidám színfoltot a délutánba, végül az előadások sorát az Apáczai Csere János Kar egyetemi docense, Dr. Zajdó Krisztina az anya-gyermek kommunikáció rejtelmeivel zárta.

Az előadás-sorozat Szombathelyen folytatódott, ahol a Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központjának karai és a székesfehérvári Geoinformatikai Kar mutatkoztak be. A Bölcsészettudományi Kart Dr. Gadányi Károly elnök-rektorhelyettes magyar-szláv nyelvi és kulturális kapcsolatokat ismertető előadása, a Művészeti, Nevelés- és Sporttudományi Kart Dr. Gáspár Mihály dékánnak az értelmi fejlődésről szóló előadása, a Természettudományi Kart Dr. Veress Márton dékán karsztosodásról szóló előadása reprezentálta. Dr. Busics György, a Geoinformatikai Kar oktatója a térképészetről és a 3D-ről tart ott rövid ismertetést. Az előadások hamarosan hozzáférhetőek lesznek a Mindentudás Egyeteme 2.0 honlapján.

Szöveg és fotó: Csiha Tünde Noémi

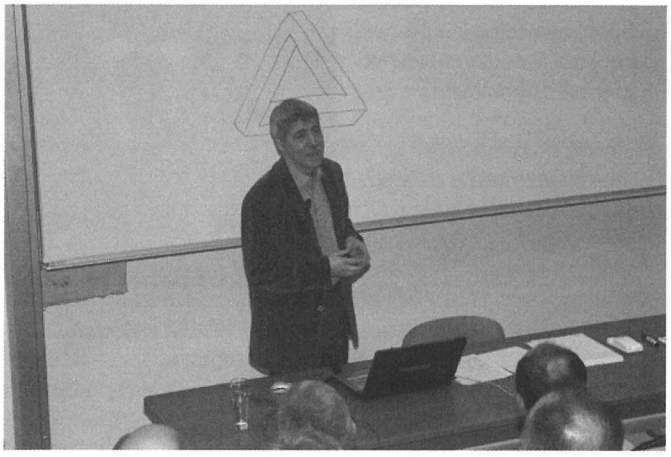

Orosz István a „lehetetlen tárgyak" ürügyén beszélt az anamorfózisról

A SPORTTUDOMÁNY AKTUALITÁSAI

Intézeti konferencia és szakmai nap.

Intézeti konferencián, majd szakmai napon ismertették a közelmúltban legújabb kutatásaik eredményeit a Savaria Egyetemi Központ Művészeti, Nevelés- és Sporttudományi Kar Sporttudományi Intézet oktatói. A témakörök közül néhány: a testnevelés tantárgy helyzete, az egészségturizmus, a sporttörvények hatása az egyetem sportéletére, szabadidő és turizmus.

Új sportágak és mozgásformák, újszerű foglalkoztatási formák és helyszínek – a megkérdezettek többsége ezeket tartja szükségesnek ahhoz, hogy a testnevelés tantárgy újra népszerű legyen a fiatalok között – mondta az intézeti konferencián elhangzott előadásán Sárai Gabriella. Az előadó optimizmusra okot nem adó kijelentéssel kezdte beszámolóját, azt mondta: „a fiatalokkal újra meg kell szerettetni a testnevelést, hiszen a mozgás még nem az élet szerves része, s az iskolákban sem alapérték, az oktatási–nevelési célok megvalósítása pedig hiányos". E következtetésre a szombathelyi általános és középiskoláiban tanító pedagógusok véleménye alapján jutott (két társával, dr. Nádasiné Sipos Zsuzsannával és Pünköstyné Stekovits Emíliával). Sőt, elmondása szerint már azt a kérdést is fel kell tenni, van-e tanórán kívüli testnevelés az iskolákban?

Kocsis Csabáné az egészségturizmusról szóló prezentációjában rámutatott: 2011 Magyarországon az egészségturizmus éve, ezért kiváló az alkalom arra, hogy e területtel foglalkozzanak a szakemberek. Annál is inkább, mert 2015-re hazánk Európa vezető gyógyító nagyhatalma kíván lenni. Ehhez több feltétel adott: az egészségturizmus múltja, a kiváló orvosok, a fejlett fürdőkultúra, a jó ár–érték arány, valamint a szezonalitás minimális volta. Ráadásul az egészségturizmusnak a gazdaságra, az egészségügyre, az oktatásra is javító hatása van, és a társadalmi hatásai is jelentősek, ezért kitörési pont lehet.

Dr. Worth Péter előadásában rámutatott, a sport gazdasági és társadalmi jelenség is, s az előbbi miatt a gazdasági élet szabályait sem lehet figyelmen kívül hagyni, ha a sportról beszélünk.

Dr. Gál László a sporttörvények egyetemünkre gyakorolt hatásairól szólva elmondta, a felsőoktatási sportban dolgozókat jelenleg a felsőoktatási törvény és a sport tárgyú törvények módosítása foglalkoztatja. Változnak a személyi juttatások, a látványsportokat kiemelte a törvényhozás. A támogatások odaítélésénél elsősorban a sportegyesületek a kedvezményezettek.

A sporttudományi szakmai nap témája a szabadidő és a turizmus volt. Délelőtt előadások hangzottak el, szó esett a lovasturizmusról, a kerékpározásról, a búvárkodásról, a birkózásról és a kungfuról. Délután a mozgásos programoké volt a főszerep, melyek keretében egyéni, páros és csapatversenyek, illetve kosárlabda házibajnokság várta az érdeklődőket.

Kleinhappel Miklós

RANGOS KITÜNTETÉSEK A SEK MUNKATÁRSAINAK

A közelmúltban a Savaria Egyetemi Központ több munkatársa is rangos kitüntetést kapott.

Dr. Molnár Katalin

Apáczai-díjat kapott a bölcsészkar dékánja

A felsőfokú oktatásban végzett magas színvonalú munkájáért Apáczai Csere János-díjat adományozott Horváthné dr. Molnár Katalinnak, a Bölcsészettudományi Kar dékánjának, főiskolai tanárnak Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter és Hoffmann Rózsa oktatásért felelős államtitkár. A dékán a szombathelyi felsőoktatásban végzett több évtizedes munkája, szaklétesítő, szakfejlesztő és tanszéképítő tevékenysége, tanszék- és intézetvezetői erőfeszítései, a Nyugat-magyarországi Egyetem és a Berzsenyi Dániel Főiskola egyesülése során kifejtett munkája, valamint az egyesülést követően végzett dékáni tevékenysége okán részesült az elismerésben.

BOBCAT of the Year Murányi Péternek

Dr. Murányi Péter, a könyvtár tanszék vezetője a Könyvtárosképző Intézmények Nemzetközi Tanácsa (EUCLID) által adományozott BOBCAT of the Year 2010 kitüntetést vehette át az Európai Unió BOBCATSSS elnevezésű legnagyobb könyvtár- és információtudományi szimpóziumán, Szombathelyen. Az elismerést évente ítélik oda, annak a szakembernek, aki kiemelkedőt nyújt a könyvtár- és információtudományi képzés és kutatás fejlesztésében és az ezekben történő nemzetközi együttműködésben. A tanszékvezető az 1990-es évek eleje óta minden BOBCATSSS szimpóziumon és az EUCLID munkájában intenzíven részt vett.

Dr. Murányi Péter

Horváth Zoltán

Duplán is elismerték a munkáját

Vas Megye Sportjáért elnevezésű emlékplakettet, a szabadidősportban végzett kiemelkedő tevékenységéért pedig Pünkösthy Csaba-díjat vehetett át a közelmúltban Horváth Zoltán, a Művészeti, Nevelés- és Sporttudományi Kar oktatója, a Szombathelyi Egyetemi Sportegyesület ügyvezető elnöke. Az előbbit a Savaria Egyetemi Központban, a Vas Megye Közgyűlése és a Vas Megyei Sportigazgatóság társadalmi sportaktívák – huszonkettedik – jutalmazási ünnepségén, amelyen évről évre a politikai és sportvezetés ismeri el a kiemelkedő eredményt elért megyei sportolókat, sportszakembereket. Utóbbit pedig a szombathelyi városházán, ahol a 14. városi sportkarácsonyon adtak át kitüntetéseket.

Guttmann Miklós állami kitüntetést kapott

Dr. Guttmann Miklós, a Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelvészeti Intézeti Tanszék főiskolai tanára kimagasló színvonalú munkája elismeréseként a Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt kitüntetést vehette át a nemzeti ünnep alkalmából. Az elismerést a köztársasági elnök megbízásából dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter adta át az Iparművészeti Múzeum dísztermében.

Fotó: Czika László
Kleinhappel Miklós

Dr. Guttmann Miklós

AZ ERDŐPEDAGÓGIÁTÓL A KÖRNYEZETPEDAGÓGIÁIG

A NYME Apáczai Csere János Kar Neveléstudományi Intézete, az Erdőmérnöki Kar és a Selye János Egyetem szervezésében 2011. április 1-2-án nemzetközi konferencia megrendezésére került sor Győrben az Apáczai-karon.

Az erdőpedagógiától a környezetpedagógiáig című konferencia elsődleges célja volt, hogy elősegítse a környezettudatos szemléletmód és életvitel kialakulását a mindennapokban, ezentúl összegezze a fenntarthatóságra nevelés évtizedének félidős eredményeit az oktatás minden szintjén, az óvodától a felsőoktatásig. Továbbá, hogy a tudomány művelői, a felelős államférfiak fogalmazzák meg a kihívásokat, problémákat a plenáris előadásokon; s a négy szekcióban az önkormányzatok, a gazdálkodó és civil szervezetek képviselői, az egészségügy és az oktatási intézmények szakemberei egyeztessék, ütköztessék a nézeteket; végül tegyenek javaslatokat, amelyek megfontolásra, cselekvésre továbbíthatók az irányító szervezeteknek és maguknak a végrehajtóknak.

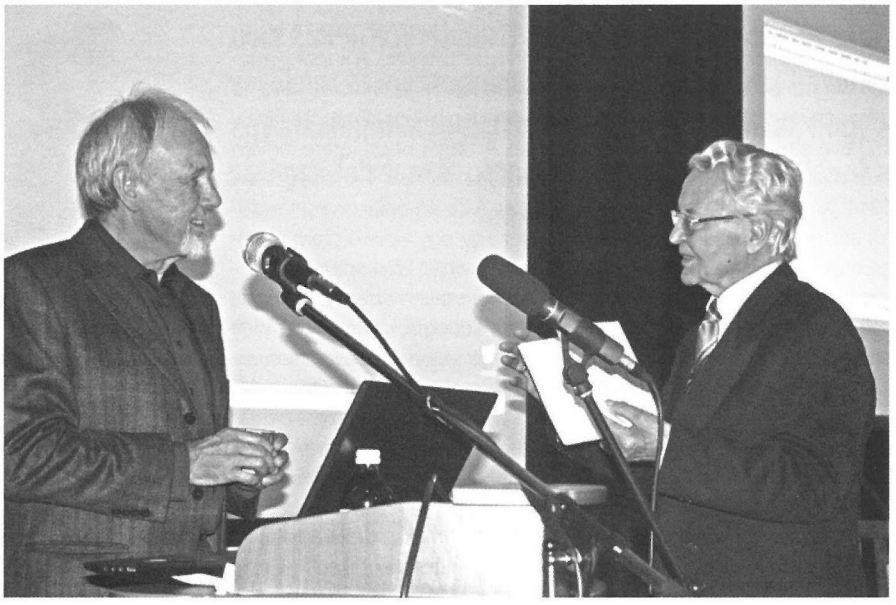

Dr. Gerhard Becker az Osnabrücki Egyetemről és Prof. Dr. Solymos Rezső akadémikus a fenntartható fejlődésről beszélt

Kovátsné dr. habil Németh Mária a Neveléstudományi Intézet igazgatója, a konferencia elnöke hangsúlyozta: „Új magatartásra, új szemléletmódra van szükség. Ezt már fél évszázada folyamatosan jelezik a tudósok, a civil szervezetek kezdeményezései, s egyezmények sokasága született az utóbbi negyven évben.

Alapvető probléma azonban, hogy a környezettudatos magatartás nem vált általánossá sem a nevelésben, sem a viselkedésben. Nincs harmónia az egyén életvitelében, nincs tisztelet embertársainkkal szemben, nincs egyensúly a természet és az ember viszonyában. Nagy szükségünk van az új szemléletre, mert ahogy J. Lukács írja: Ádám és Éva óta nem volt ekkora hatalma az embernek a pusztításban.

Az NYME tevékenysége ezen a területen 20 éve példa értékű. Az Erdőmérnöki Karon az országban elsőként képezték a környezettudományi szakembereket, az Apáczai-karon a Pedagógia Tanszék munkája nyomán 15 évvel ezelőtt kezdődött meg a Kisalföld Erdőgazdasággal közösen az Erdőpedagógia-projekt megvalósítása, amely eredményeképpen évenként 2800-3300 diák és 250-300 tanár a közoktatásból, valamint az Apáczai-kar tanító, gyógypedagógus és andragógus jelöltjei részesülnek közvetlen tapasztalatszerzést biztosító képzésben.

Az Erdőmérnöki Karon 5 éve a Kitaibel Pál doktori iskolában Környezetpedagógia doktori képzés folyik. Ez a doktori képzés egyúttal reprezentálja azt a felismerést, hogy csak a tudományok összefogásával lehet valós eredményeket elérni.

A konferencia plenáris ülésein jeles tudósok, a téma szakértői adtak elő: Prof. dr. Mátyás Csaba egyetemi tanár, a MTA rendes tagja az Ég – Föld és Élet; Prof. Dr. Szarka László egyetemi tanár a MTA Kutatási Főosztály vezetője a Globális kihívások; Dr. Rieger László, a Vidékfejlesztési Minisztérium Stratégiai Főosztályának vezetője a Stratégiák – feladatok a környezet védelméért; Dr. Paller Judit országos tiszti főorvos asszony a Kihívások az egészségügyben; Dr. Páldy Anna főorvos asszony, az Országos Közegészségügyi Intézet helyettes igazgatója a Környezet és egészség; Prof. Dr. Solymos Rezső akadémikus Az erdő és az ember; Dr. Nagy Melinda egyetemi docens, a Selye Egyetem rektorhelyettese a Természetszeretetre nevelés és egészségnevelés a Selye János Egyetemen; Dr. Cseh Sándor dékán Az ember és a természet témakörben tartották meg rendkívül magas színvonalú előadásaikat. Kovátsné dr. habil Németh Mária, a Környezetpedagógia doktori program vezetője „Az erdőpedagógiától a környezetpedagógiáig" előadásában a környezettudatos életvezetésben elért eddigi eredményeket, s a fenntarthatóságra nevelés feladatait foglalta össze. Dr. Gerhard Becker A fenntartható fejlődés elméletének és gyakorlatának megvalósulását az Osnabrücki Egyetemen mutatta be; Prof. Robert Vogl az erdőpedagógia megvalósulását vázolta fel az erdészképzésben, a weihenstephani szakfőiskolán; Ing. Thomas Baschny (Koordinator – „Lebensministerium" in Wien; Österreich) az Európai Erdőpedagógia Hálózat működését tárta a hallgatóság elé.

A konferencián mutatta be Prof. Dr. Faragó Sándor, a NYME egyetem rektora Kovátsné dr. habil Németh Mária m. prof. a konferenciával azonos című, a közelmúltban megjelent hiánypótló szakkönyvét, hangsúlyozva, hogy „...A természet- és a környezetvédelem, az erdő és a környezet tudatosításának döntően fontos szereplője az iskola, az oktatás, az erdőpedagógia, a környezetpedagógia. Ennek az eredményességét, tudományos megalapozását szolgálja ez a kiválóan összeállított és hasznosítható könyv..."

A konferencia szervezését a Vidékfejlesztési Minisztérium támogatta. A konferencián résztvevő 152 szakemberből 117 pedagógus, oktató volt, 11 egészségügyi szakember, s a további résztvevők az önkormányzatokat, gazdálkodó egységeket, civil szerveződéseket képviselték.

Kovátsné dr. habil Németh Mária
intézetigazgató, a Környezetpedagógia doktori program vezetője

ÓVÁRI REGÉK

A két akadémia és a Széchenyiek

A 2010. esztendő Széchenyi-emlékévként vonult be a köztudatba. A Kossuth Lajos által legnagyobb magyarnak, Kemény Zsigmond báró által pedig leghívebb magyarnak nevezett gróf Széchenyi István végrendeletében 200 aranyat hagyott egy ezüst - „Nem hal meg az, ki honosainak emlékezetében él" feliratú - serleg készítésére. A kupát – miután megtöltötték jó magyar borral – minden évben a Nemzeti Kaszinó „részvényesei" által megrendezett ünnepségen kellett kiüríteni a tavaly 150 éve elhunyt államférfi emlékezetére. A tagok becsületére legyen mondva, megtették. Nyolcvan éven át, 1864. február 1-jétől egészen 1944. január 30-ig. Minden évben egyszer. A ceremóniákon esztendőről esztendőre a politikai és szellemi élet egy-egy vezető személyisége mondott beszédet, méltatva Moson vármegye egykori országgyűlési követének érdemeit, számba véve az ő szellemében aktuálisnak vélt feladatokat. A Széchenyi emlékezete – Serlegbeszédek a Nemzeti Kaszinóban 1864-1944 című könyv tanúsága szerint összesen hetvenkilenc szónoklat maradt ránk a jelezett időszakból. A serlegbeszédeken olyan neves közszereplők mondták el gondolataikat, mint például Jókai Mór, Wekerle Sándor, Zichy Géza, Klebelsberg Kunó, vagy mint Bethlen István és Teleki Pál miniszterelnökök, Sommsich László MNB alelnök, Purgly Emil földművelésügyi miniszter, a hetvenkilencediket pedig Apponyi György országgyűlési képviselő – a felsorolás utolsó öt neve kivétel nélkül egykori óvári gazdász úriembereket takar.

A beszédeket olvasva visszatérő momentumként tűnik fel Széchenyi grófnak a Magyar Tudós Társaság alapításánál játszott, elvitathatatlan érdemének felelevenítése. Ahogy a történelemórákról ismerjük: az 1825-ös pozsonyi reformországgyűlés követei ismételten szorgalmazták egy magyar tudományos akadémia felállítását. Széchenyi az 1791. évi diéta óta terítéken lévő ügy mellé állt: „a nemzetiség és nyelv erősítése, terjesztése és pallérozása szent céljára" felajánlotta minden jószágának egyévi jövedelmét, amit 60 000 forintban állapított meg. A bejelentést nagy lelkesedés fogadta, a beszéd után többen is anyagi hozzájárulást ajánlottak fel az intézmény létesítésére.

Nem mehetünk el szó nélkül egy másik, egyetemünket érintő kötődés mellett: a „legnagyobb magyar" elévülhetetlen érdemeként tartják számon az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alapjainak lefektetését, melynek az iskolaalapító reformkori tudós mezőgazdász, Wittmann Antal magyaróvári jószágkormányzó – karöltve Széchenyivel – szintén egyik letéteményese volt. Ahogy a cím is sejtetni engedi, a szálak összeérni látszanak: MTA, Mosonmagyaróvár és a mezőgazdaság-tudomány. Wittmann és Széchenyi gróf reformkorszakát követően szintén kapcsokat jelentettek azok a neves akadémikus személyiségek – egykori magyaróvári hallgatók, kutatók és tanárok –, akiknek jóvoltából a jószágkormányzó erőfeszítéseinek köszönhetően kapuit 1818 őszén megnyitó Magyaróvári Gazdasági Felsőbb Magántanintézet, majd Akadémia, és a hét évvel utóbb „a legnagyobb magyar" által alapított Magyar Tudományos Akadémia közel 200 éves története egy-egy életút folytán újra és újra összekapcsolódott. A Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar jogelődjeinek hallgatói közül összesen tizenhat egykori óvári gazdászt választott a tudományos testület tagjai közé, a kutatók és tanárok közül pedig tizenhárman kapták meg életük során a kitüntető akadémikus címet, köztük a jelenleg is karunkon működő Neményi Miklós és Schmidt János akadémikus urak.

Széchenyi István gróf nagybirtokos reformpolitikusként nem csak az MTA alapításában, hanem már a felállított Akadémia igazgatósági, majd tiszteletbeli tagjaként, illetve „másodelölülőjeként", azaz alelnökeként, annak működtetéséből is kivette részét. A Széchenyi család rajta kívül még három tagot adott a magyar tudományos élet legfelsőbb szervének, közülük ketten Magyaróvárott hallgatták az agrártudományokat. Érdekesség, hogy mindketten az 1890 őszén beiratkozott évfolyam tagjai voltak.

Széchenyi Bertalan és Széchényi Emil

Az 1892-ben diplomát szerző Széchenyi Bertalan gróf (Sopron, 1866 - Budapest, 1943) birtokain a gazdálkodásnak, 1893 és 1943 között pedig Magyarország ügyeinek volt egyik irányítója. Felsősegesdi birtokát az egyik legkiválóbb magyar gazdasággá fejlesztette. Vezető hazai politikusként a Főrendiház jegyzője (1893-1918) és alelnöke (1912-1918) volt, majd ellátta a Felsőház alelnöki (1927-1935) és elnöki (1935-1943) tisztségét. A Magyar Tudományos Akadémia 1933. május 19-én választotta igazgatósági tagjai közé. Akadémiai tagsága mellett a Széchenyi Tudományos Társaság elnöke és a Magyar Nemzeti Múzeum tiszteletbeli tanácsának volt tagja. Aktív közéleti életet élt, 1923-25 között betöltötte az Országos Erdészeti Egyesület elnöki posztját is. Jogi végzettségének köszönhetően megválasztották a Királyi és Országos Legfőbb Fegyelmi Bíróság tagjának is.

A Széchenyi Bertalanhoz hasonlóan császári és királyi kamarási címet viselő gróf Széchényi Emil (Bécs, 1865 - Pusztazámor, 1932) óvári gazdász, koronaőr, 1920. május 6-án lett az MTA igazgatósági tagja. Amíg Bertalan gróf inkább csak a politikai, addig ő a gazdasági életben is kamatoztatta tudását. Ellátta a Magyar Általános Bizalmi Bank Rt. és a Hansági Tőzegipari Rt. igazgatósága elnöki tisztségét, emellett az Első Magyar Általános Biztosító Társaság alelnöke és a Pest Megyei Kereskedelmi Bank igazgatósági tagja volt. Széchényi Emil szintén részt vett hazánk ügyeinek irányításában: a Főrendiház örökös, majd haláláig a Felsőház tagja volt, 1902-05 között Sopron vármegye főispánja, majd pártonkívüli programmal Sopron, 1911-től nemzeti munkapárti programmal Esztergom országgyűlési képviselőjeként működött. Megjegyzendő, hogy 1922-től ellátta a Magyar Vöröskereszt elnöki tisztségét is.

Érdekesség, hogy a kiterjedt birtokokkal rendelkező grófi família több prominens tagja is az óvári intézményben folytatta tanulmányait. Gróf Széchenyi György elsőként 1851-ben, László pedig 1852-ben lépte át a vár kapuját. A két testvér az Országos Széchényi Könyvtár és a Magyar Nemzeti Múzeum alapjait lerakó Széchényi Ferenc grófnak, a „legnagyobb magyar" Széchenyi István édesapjának dédunokái voltak, unokaöccsük a már említett Széchenyi Bertalan akadémikus.

Az évfolyamtárs Széchényi Emil édesapja, Széchényi Pál, az MTA alapító István unokaöccse volt. Komoly politikai pályát futott be, Tisza Kálmán kormányában közel 7 évig a Földmívelés-, Ipar- és Kereskedelemügyi Minisztérium első számú embere volt. Széchenyi György, László és Bertalan, illetve Széchényi Emil grófok mellett – életútjukat és családi viszonyaikat nem részletezve – Magyaróvárott sajátította el még a gazdálkodás tudományát (beiratkozásuk sorrendjében): Széchenyi István (1893), Domokos (1896), János (1917), Lajos (1920), Móric (1931) és János (1942) gróf.

Németh Attila

A FOGYATÉKKAL ÉLŐK MINŐSÉGI OKTATÁSA A CÉL

Az Európai Unió fogyatékosügyi politikáját ismertette Dr. Kósa Ádám EU-parlamenti képviselő 2011. február 4-én az Apáczai-karon, az EdTWIN-projekt keretében. Dr. Kósa Ádám jelnyelven megtartott előadásában a fogyatékosügyi új stratégia egyik fontos elemét, az oktatás fejlesztését emelte ki. Úgy véli: "a fogyatékossággal élő embereknek azért nincsen munkájuk, mert nem kapnak megfelelő oktatást. Az Unió tíz éves stratégiája éppen ezért azt hangsúlyozza, hogy a képzés területén a minőséget kell megemelni."

Az előadást az apáczais hallgatók és szakemberek mellett osztrák gyógypedagógia szakos hallgatók és oktatók is meghallgatták. Az Apáczai-kar és a bécsi Kirchliche Pädagogische Hochschlue között tavaly létrejött együttműködésnek és az EdTWIN-projektnek köszönhetően a két intézmény hallgatói egymás országában gyűjthettek tapasztalatokat a gyógypedagógiai képzéssel kapcsolatosan. A program keretében mindkét intézmény hallgatói hiteles bepillantást nyerhetnek a másik ország képzési rendszerébe. A gyógypedagógiai ellátás megvalósulási formái közti különbségek és hasonlóságok felismerése segíthet az akadályok lebontásában. Az együttműködés közös termékei: a hallgatók részéről német-magyar nyelvű szótár a gyógypedagógia témakörében, a feldolgozott témakörökben szerzett ismeretek albumokba rendezett megjelenítése; az oktatók részéről egy-egy témakörről tudományos igényű összefoglalás készítése, melyek kétnyelvű szöveggyűjteményben kerülnek publikálásra győri kiadásban.

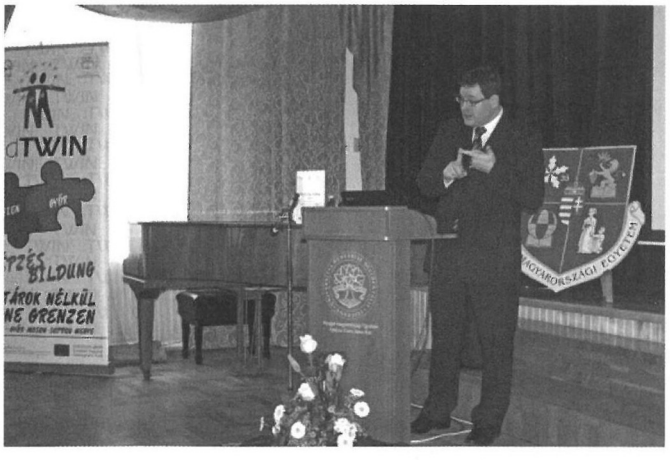

A számok önmagukért beszélnek, az európai közösségben 80 millió, hazánkban 600 ezer fogyatékkal élő van, de a magyar munkaképes korúaknak csak a 9%-a dolgozik

EMPATIKA CSOPORT: KORTÁRSSEGÍTŐK TÉNYKEDNEK A BENEDEK-KARON

Kilenc fővel megalakult, és elkezdte a munkát a Benedek-kar hallgatóiból álló, kortárssegítésre specializálódott EMPATIKA csoport. Szélesné dr. Ferencz Edit szervezőként és mentorként tavaly november óta, havonta egy alkalommal foglalkozik a csoport tagjaival, hogy a szakmai felkészítés után a hallgatók képessé váljanak a tanácsadásra.

- A felsőoktatási törvény megfogalmazza, hogy a felsőoktatási intézményeknek biztosítaniuk kell a hallgatók lelki egészségének védelmét - mondja Szélesné dr. Ferencz Edit, a Benedek-kar egyetemi docense. - Ennek megteremtésére hoztuk létre az EMPATIKA csoportot, melynek olyan hallgatók lettek tagjai, akik kedvet éreztek ahhoz, hogy szabadidejükben segítsenek megkönnyíteni társaik számára az életvezetési, tanulási és tanulásszervezési nehézségeket. Jelenleg 6 szociálpedagógia szakos, 2 óvodapedagógus szakos és 1 csecsemő- és kisgyermeknevelő szakos hallgató alkotja a segítő közösséget, ám továbbra is várunk olyan hallgatókat, akik szívesen csatlakoznának hozzánk.

Az öntevékenyen működő csoport elsősorban mentálhigiénés céllal működik, de terveik között szerepel délutáni teaházak, filmklubok és különböző közösségi programok szervezése is. Egyelőre a tervezés és felkészülés időszakát élik. Megfogalmazzák a működési elveiket, a tanácsadás speciális elsajátítására pedig szakemberek és esetmegbeszélő csoportmunka foglalkozások készítik fel a kortárssegítőket.

A csoport tagjai a féléves felkészülést követően - a jövő tanév elejétől -, szeptembertől válnak „aktívvá" és elérhetővé a hallgatók számára. Akkor már konkrét ügyeleti idővel és egy csendes, tanácsadó szobával várják a kérdésekkel hozzájuk forduló hallgatótársaikat.

S. Takács Judit
PR-munkatárs

Kántor Erika: Párbeszéd

Van-e még mit tenni?
Mert itt van a Holnap.
Vagy mindenki csak úgy lenyeli,
Amit mások a szájába adnak?

Kétfelé hasad a Föld, a Világ,
Ha megpróbálsz mozogni benne.
Látod? Én is csak nézem már,
Maradj Te is nyugodtan fekve.

Lecsavarom a fejem a nyakamról,
Odateszem valaki máséra.
Talán meg kéne próbálni,
Az ő szeme majd nem ezt látja.

(Megjelent az Apáczai-kar Reményfonó című antológiájában.)

BABOSS CSABA 75 ÉVES

Hihetetlen... Ugyanúgy tanít, ahogyan 41 évvel ezelőtt, amikor először lépett katedrára a GEO-n... Huszonegynéhány évvel ezelőtt, mikor oktatói pályánkat kezdtük, többször is megálltunk az I. előadó ajtaja előtt és percekig hallgattuk Baboss tanár úr bentről kiszűrődő hangját, élveztük egyéni előadói stílusát. Irigykedve nézzük ma is, ahogyan bedől a kanyarban, amikor lendületesen befordul biciklijével az épület kapuján.

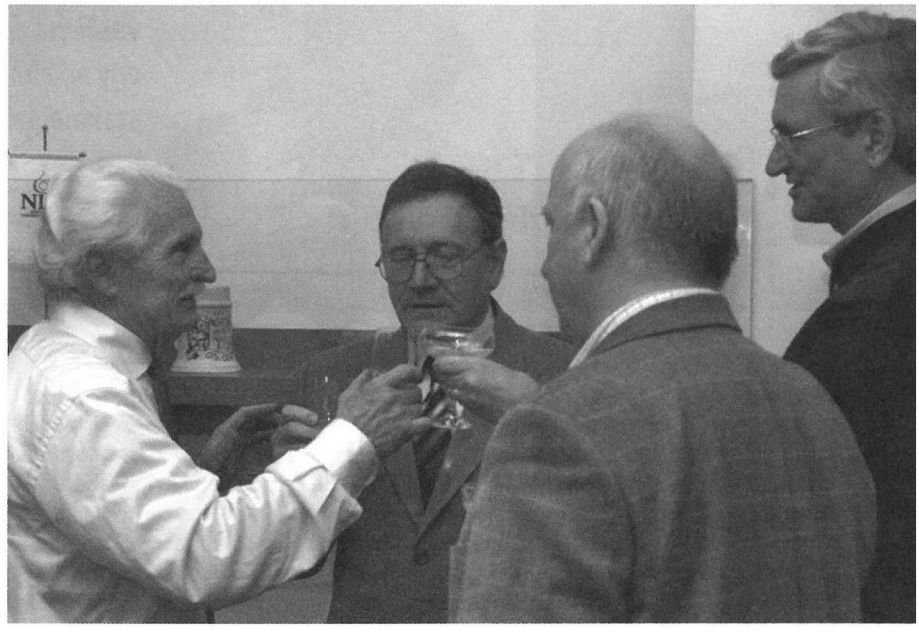

Jó egészséget kívánunk!

2011. február 11-én ugyanúgy zajlott a geometria gyakorlat a 313-as teremben, mint sok éve vagy évtizede. Aztán lehívták a tanár urat a tanácsterembe. Ő úgy tudta, oktatói értekezletre megy, de lent kollégák, hallgatók tekintetével találta szemben magát. Mindenki az ő köszöntésére gyűlt össze.

Mélykúti Gábor dékán úr a kar nevében méltató szavak kíséretében ajándékot adott át. Engler Péter a volt tanítvány, majd később kolléga az indexét hozta el, benne a Baboss tanár úrtól kapott bejegyzésekkel. Csabina Zoltánné tanárnő, mint legközvetlenebb munkatárs, a megértő, segítő ember előtt tisztelgett. Busics György az elfogultságmentes értékelőt, a 75 évesen is fitten biciklizőt dicsérte. Márkus tanár úr egy régi ábrázoló geometria könyvet hozott ajándékba. Németh Gyula tanár úr egy rövidnek nem mondható „egymondatos" köszöntő verset mondott el fejből. Az ünnepelt tanszékvezetője, Závoti József (szintén egykori tanítvány) kedves szavakkal emlékezett volt középiskolai tanárára. Baboss tanár úr meghatódott, feltolultak benne az emlékek: szülőkről, kollégákról, gyerekkorról.

Baboss Csaba kollégánk 1936. február 12-én Nyírcsaholyban született. 1961-ben a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen matematika-ábrázoló geometria szakán középiskolai tanári diplomát szerezett. 1961-1970 között fehérvári középiskolákban tanított.

1970. szeptember 1-jén került az intézményünk jogelődjének számító Felsőfokú Földmérési Technikumba. Akkoriban a kis létszámú tantestületet, a fejlődőben levő intézményt jól felkészült, nagy oktatási gyakorlattal rendelkező szakemberekkel kívánta a kar vezetése megerősíteni. Ebben a periódusban hívták át Baboss Csabát is a GEO-ra. Szakterületének megfelelően a matematika és az ábrázoló geometria tanításával kapcsolódott be az oktatási munkába.

A főiskolai karrá válás után, 1972-től változatlanul az ábrázoló geometriát oktatta. Az 1972-1973-as tanévben elkészítette a tantárgy első jegyzeteit, majd a példatárat. A kari tantervi változásokat, a tantárgyi reformokat folyamatosan kiszolgálta a tárgy tananyagának alakításával, jegyzeteinek korszerűsítésével. Több ezer földmérő- földrendező mérnök sajátította el jegyzeteiből az ábrázoló geometriai ismereteket.

Oktató munkáját mind a mai napig igényesen, lelkiismeretesen látja el. Szigorú oktató, következetesen sokat követel. A végzős hallgatók búcsúzáskor éveken keresztül emlékkorsó adományozásával ismerték el magas színvonalú oktató-nevelő munkáját.

A tanítás mellett a kar oktatási-nevelési tevékenységét több módon is segítette. Példamutatóan látta el a Diákjóléti Bizottság tanár elnöki posztját. Majdnem 20 éven át irányította ezt a – nem túlzottan hálás – tevékenységet. Bölcs és emberi tapasztalatokban gazdag egyénisége meghatározó volt a munkában. Megértő, ugyanakkor igazságos döntéseit a hallgatók mindig elfogadták. Jelenléte mind az oktatásban, mind a kar életében iskolateremtő volt. Tanári magatartása, a hallgatókkal való emberi kapcsolata számos földmérő generációnak segített a hivatásra és a munkára való felkészülésben.

Ezúton is szívből gratulálunk Baboss Csaba tanár úrnak a sikeres életpályához. Jó egészséget kívánunk kollégáink és valamennyi jelenlegi és volt hallgató nevében. Szeretnénk, ha még sokáig oktatna, itt lenne közöttünk, akár a nagy gonddal művelt „dinnyési birtok" kárára.

Balázsik Valéria, Busics György

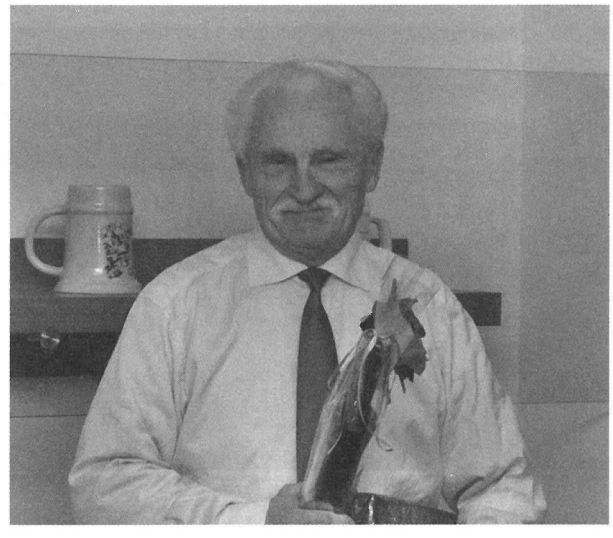

Baboss tanár úr meghatódott...

EGY VILÁGVÁROS, AMELYNEK SZÍVE VAN

Tavaly tavasszal Budapestre a Csodák Palotájába kirándultunk. Az idén nagyobb fába vágtuk a fejszénket, mert a müncheni Deutsches Museumba látogattunk. Az utunkat három naposra terveztük, hogy ne maradjon ki Ausztria és természetesen a híres müncheni söröző előtt se kelljen sietve elrohannunk.

A kollégium elől március 13-án hét órakor indultunk. Odafelé Melkben álltunk meg egy kétórás pihenőre. A melki apátság 900 éves történelmével a világörökség részeként nemcsak csodálatos műemlék, hanem nagyon izgalmas hely is. Az apátság könyvtára ihlette Umberto Eco A rózsa neve című világsikerű regényét, amelynek néhány jelenete éppen itt játszódik. Az épületegyüttes barokk tornyaival egy csendes kisvároska fölé magasodott Ausztria legtöbb, 1365 ablakával rendelkező épületeként. Az apátságban oktatás folyik, bár ezen a csendes vasárnapi délutánon csak néhány diák mögött csapódott be a kollégium épületének sokat látott, több száz éves ajtaja. Elgondolkoztunk, hogy vajon igaz lehet-e az a legenda, hogy az apátságból egy földalatti folyósón keresztül el lehet jutni a város valamelyik polgári épületébe, melyen keresztül a papok vagy akár a diákok is kicsit meglóghattak a vasfegyelem elől.

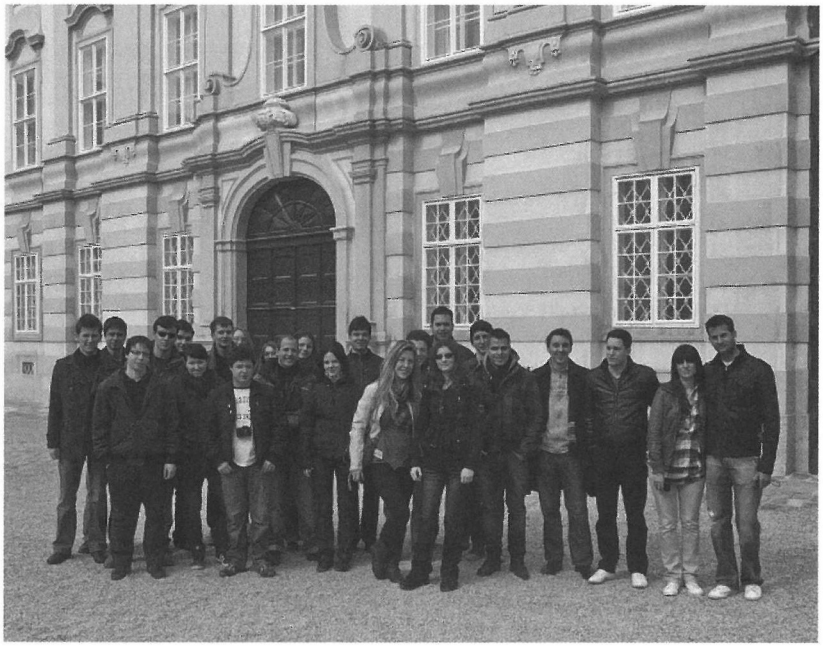

Az első megálló Melkben

Amilyen csendes és nyugodt életet láttunk Melkben, annál nyüzsgőbb világként fogadott minket München. Bár a település neve a német Mönch, azaz szerzetes szóból ered, a város egyáltalán nem él szerzetesi életet. A szállásunk egy „jugendherberge" típusú szállodában volt. A kipakolás után egy kisebb csapattal a vasútállomásra mentünk, ahol Mélykúti Gábor dékán urat fogadtuk. Ezután a közös esti városnézést szomjas látogatás követte a Hofbrau söröződben.

Másnap gyalogosan útnak indultunk, hogy frissen érkezzünk a Múzeum Szigetre. A Deutsches Museumot 1903-ban Oskar von Miller alapította. Magát az épületet az Isar folyó egyik szigetére tervezték. A kivitelezés során számos nehézséggel kellett szembenézni. Az 1909-ben kezdődő építkezés elején a betoncölöpökre épülő monumentális építmény alapozása jelentette a legnagyobb problémát. A későbbiekben ennél sokkal nagyobb gondot okozott az első világháború, majd az azt követő infláció. Végül 1925-ben átadták a múzeum épületét, így az addig máshol kiállított, egyre gyarapodó gyűjteményt hatalmas térben, pazar körülmények között állították ki. A nyitást követően alig telt el húsz év, amikor a második világháború brit légitámadásainak következményeként a múzeum 80 százaléka romokban hevert. A nagyobb méretű nehezen mozdítható tárgyak átköltöztetésére, mentésére nem volt lehetőség, így ezek teljesen odavesztek. A múzeum 1948-ban nyitott ki újra. 1983-ban egy tűzeset következtében a hajózás és az erőgépek szektor súlyos sérüléseket szenvedett. 2003-ban a világ legnagyobb repülőkiállítása nyitott meg, a legutóbbi bővítés 2006-ban volt. Látogatásunk alatt is kisebb-nagyobb átépítések folytak.

A múzeumot egy nap alatt nem tudtuk végigjárni, és nehezen lenne felbecsülhető, hogy mennyi idő alatt barangolhatnánk be. Az épületen belül még az építők és a karbantartók is térképpel mozognak.

A szakterületek közül mindenki érdeklődési körének megfelelően választhatott, de a geodéziai részt mindannyian megnéztük. Emellett bányászat, energetika, matematika, fizika, biológia, repülő és hajókiállítás témakörökben lehetett elmélyedni, és ezzel még nem is soroltuk fel a lehetőségek széles tárházát. Mindenhol jellemző volt a kiállítási anyagok gazdag választéka, az igényes, szemléletes bemutatás. A monumentális méretű kiállítási tárgyak nagy hatással voltak a látogatókra. Az aulában négy emelet magas vitorlás fogadott bennünket. Az alagsorban egy félbevágott tengeralattjárót láthattunk.

A planetáriumban a csillagos égbolt alatt kicsit megpihentünk, hogy újult energiával folytathassuk látogatásunkat. A múzeum ötkor zárt, és sajnálkozva gondoltunk arra, hogy még mennyi mindent nézhettünk volna meg.

Ezt követően jóleső érzés volt a városháza órajátékát egy finom kávé mellett meghallgatni. Az időjárás is kegyes volt hozzánk, igazi tavaszi napokkal ajándékozott meg bennünket. A nagyvárosban van valami többlet, valami kedvesség, valami szív. Otthon érzed magad, mert kedves pillantások, bátorító mosolyok árulják el, hogy érzik, külföldi vagy és mindent megtesznek azért, hogy jól érezd magad. Hétfőn este München városa lelkesen készült a keddi Bajnokok Liga meccsre, ahol a hazai csapat az Interrel játszott a továbbjutásért. Német és olasz szurkolók békés, boldog csapata énekelte az indulókat. A söröződben tradicionálisan verték csapra a hordókat, a pincérek fáradhatatlanul hordták a korsókat és az ínycsiklandozó falatokat. A müncheniek akkor még nem tudták, hogy másnap bánatukban fognak inni, mert a Bayern München egy góllal kikap.

Kedden reggel indultunk haza. Megálltunk egy röpke városnézésre Salzburgban, megcsodáltuk a Wolfgangseet, ahol egy csoportkép kedvéért majdnem elsüllyedtünk a stéggel. Beleszippantottunk a hajdani császárváros Bad Ischl levegőjébe. Csalódottan tapasztaltuk, hogy a cukrászdákban nem árulják a város legendás sütijét az islert, ami állítólag attól olyan finom, hogy a tésztájához a legkiválóbb minőségű osztrák vajat használják. Ez is egy ok a sok közül, hogy egyszer visszatérjünk ide.

Csordásné Marton Melinda

Hábel György:

A MŰEGYETEM SOPRONI DIÁKJA A HÁBORÚ ÉVEIBEN

2. rész

A mai egyetemisták és általában mindegyikünk számára megszokott és magától értetődő a gyors kommunikációt lehetővé tevő technológia és a komfort. Ebből a kényelemből rátekintve különösen izgalmassá válik Hábel György vasdiplomás erdőmérnök írása, amelyben saját diákéveit idézi fel. Hűvösen tárgyilagos történetírás helyett emberi sorsok szövetéből vet fel, tesz láthatóvá szálakat. Ebben a részben Hábel György feleleveníti a Műegyetem soproni karán töltött első, 1940-41-es tanévének emlékeit. (A szerk.)

Akkoriban nem volt egyetemi felvételi vizsga, elég volt az érettségi bizonyítvány. A Királyi Magyarországon színvonalasak voltak a középiskolák. Nagyobbik részük egyházi vezetésű volt. A katolikusoknál szerzetes tanárok tanítottak. Állami gimnáziumból nem volt sok, becslésem szerint max. 20%. A tanári kar kiváló volt. A gimnáziumokat csak a tanári kar tudása és pedagógiai képessége különböztette meg egymástól, de maga a tanrend egységes volt. A trianoni időkben megreformálták a nyolcosztályos gimnáziumokat. Volt négyosztályos algimnázium, és négyosztályos főgimnázium. A tanreform során az algimnáziumokat általában beolvasztották a főgimnáziumokba, esetenként polgári iskolaként hagyták meg. Az önállóan alapított 4 osztályos polgári iskolák is nagyon színvonalasak voltak. Itt is középszintű képzés folyt, de elsősorban az egyetemre nem készülő fiatalok részére volt kitűnő képzés. A gimnáziumokat reálgimnáziummá minősítették át. Ez azt jelentette, hogy a klasszikus ógörög nyelvet, és az ábrázoló geometriát elhagyták, és helyette humán tárgyakra több időt fordítottak. Első osztályban nem a latin nyelvvel kezdtünk, hanem a némettel, s a latin nyelvet csak 3. osztálytól kezdve tanultuk. Aki reálgimnáziumi érettségit tett, de nem ment egyetemre, azok jegyzői tanfolyamot végezhettek, tisztviselői állásban vagy vállalkozásban helyezkedhettek el. Akkor 21 év volt a nagykorúsági határ, és a férfiaknak 2 évre be kellett vonulni katonai újoncképzésre. Az érettségizettek hadapródőrmesterként szereltek le, majd később zászlósi rangot kaptak. A reálgimnáziumok mellett voltak négyosztályos felsőkereskedelmi középiskolák, voltak művészeti iskolák, tanítóképzők és néhány reáliskola, amely kizárólag a műszaki képzésre koncentrált. Voltak szakmunkásképző iskolák, de nem voltak érettségit adó szaktechnikumok.

A német és a latin nyelven kívül az 5. osztálytól volt még egy nyugati nyelv, általában a francia, de 1938-ban az olasz is megosztva úgy, hogy az A. osztály olaszt, a B. osztály franciát tanult. Protestáns egyházi iskolákban angolt tanítottak. 4. osztály utáni nyári szünetben egy magán tanárnőtől franciát tanultam. Amikor az 5. osztályt folytattuk, akkor nekem az olasz jutott. Azt hittem, könnyű lesz, szép, dallamos, a zene igazi nyelve. Amikor a Fiuméből elmenekült tanárunkra bízták az olaszt, és elmondta, hogy mennyi a rendhagyó igeragozás, mindjárt elment tőle a kedvünk... Sajnálatosnak tartom, hogy a szláv nyelveket sose tanították, pedig a magyaroknak erre nagy szükségük lenne, mert szlávokkal vagyunk körülvéve.

Érettségi vizsgát tettünk: magyar nyelv és irodalom, magyar történelem, latin nyelv, matematika. Német és olasz nyelvből nem kellett érettségi vizsgát tennem, hanem a 8. osztályos záró jegyemet írták be az érettségi bizonyítványba, hogy ezt is tanultuk. Érdekes, hogy se fizikából, se kémiából, sem természetrajzból nem volt érettségi vizsga. Jó jegyet kaptam, ezért egyéb tényezők mellett nem volt nehéz bejutnom a Műegyetem soproni Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karára. (A főiskola 1936-ban a Műegyetem egyik kara lett.)

1940. október 3-án érkeztem meg Sopronba. Léváról indultam el, és az átlós vasutakon háromszori átszállással jutottam el Sopronba: Léva – Érsekújvár – Északkomárom - Dél – Komárom – Győr – Sopron. Győrben várnunk kellett a GYSEV motorvonatra, mert ez magánvasút volt, s a Budapest – Hegyeshalom fővonal villamos vontatása akkor Győrnél Sopron felé megszakadt. Tőlünk, utasoktól, ez az átszállás általában félórát vett el. Emlékezetem szerint, amikor Oroszvári László villamosmérnök, MÁV-os kollégám lett a GYSEV vezérigazgatója, a MÁV pályavillamosítások után a GYSEV vonalát is villamosította, s ezzel azt a félórát megtakarította a soproniaknak, amivel nagyon jót tett. Léváról két irányban is eljuthattam Sopronba, de sose a budapesti, jóval hosszabb vonalat választottam, ami 350 km volt, szemben az átlós, érsekújvári átszállásos utazás 210 km-ével. A diákoknak félárú jegy járt, de még ezen is takarékoskodni kellett, ezért választottam inkább a több átszállással járó, de rövidebb útvonalat. Képzeljük el az erdélyieket, akiknek jóval hosszabb utat kellett megtenniük, így például Nagyvárad – Sopron 463 km, Kolozsvár – Sopron 655 km, Marosvásárhely – Sopron 744 km, Kézdivásárhely – Sopron 966 km. Nyilván ők nem mentek minden félévben haza... A székelyföldre 1943-ig csak autóbuszos átszállással lehetett utazni, mert a vasutat az 1940. évi II. Bécsi Döntés miatt Kolozsvár – Torda – Marosvásárhely között a kissármási beszögeléssel kettévágták (Hitler így fizetett vissza Teleki Pálnak, hogy a lengyelek elleni háborúban nem voltunk hajlandók részt venni). Az erdélyi diákok első csoportja (balekok és a temesvári román műegyetem diákjai közül) 1940 őszén 20 fő volt, akiket az egyetem a Lövér-körúton, a Pedagógus Üdülőben helyezett el. Számuk az évek folyamán egyre nőtt és leköltöztek a belvárosba, a Mátyás király utcába.

A német és a szlovák hadsereg 1939. szeptember 1-jén megtámadta Lengyelországot, s ezzel kitört a II. világháború. A tárgyilagossághoz hozzátartozik, hogy a lengyelek a nyugatiakra bízták sorsukat, és ellentmondtak a német követeléseknek (a danzigi Korridornak). Nem önszántukból választották ezt a tragikus utat, hanem Anglia és Franciaország akarta Németországot legyőzni, s ehhez valahol el kellett indítani a harcot. Néhány hét múlva a szovjet Vörös Hadsereg is megindult, és a németeknél kialkudott területeket elfoglalta. Így lett Magyarország szomszédja a Szovjetunió, Galicia és Kárpátalja közötti határvonalon. Ausztria és Csehország bekebelezése után nyugat felől pedig a Német Birodalom. Nem ok nélkül hangsúlyozom ezt, mert a következő cikkemben megmagyarázom, hogy milyen kitűnő katonai-stratégiai felvilágosítást kaptunk az egyetemen, Kéri Kálmántól, a honvédelmi tanárunktól.

1940. október 3-án jelentem meg Sopronban. Az állomáson véletlenül elkerülhettem a firmák csoportját, akik a balekokat végigsétáltatták a városon. Családunk öreg barátja, Bermann Gyula bácsi, a GYSEV állomás mellett lakott a Vasút u. 14-es házban, szerencsére ezt nem érte 1944-ben amerikai bomba. Ma is megvan. Megilletődve megyek el mellette, valahányszor az állomásra igyekszem. Nála csak 3 napig lehettem, amíg be nem iratkozom, és albérleti szobát nem találok. Volt Sopronban két kollégium is, az egyik a Szent Imre, amely katolikus

egyházi vezetés alatt működött, befogadóképessége kb. 100 fő, a másik a közelében az Evangélikus Teológiai Főiskola hasonló nagyságú és típusú kollégiuma volt, s ott, ha volt üres hely, műegyetemistákat is befogadtak, főleg, ha evangélikus vallásúak voltak. A műegyetemi diákoknak akkoriban ez a két kollégium állt rendelkezésre. Az erdélyiek a Lövér körúton kaptak ideiglenes kollégiumot, valamint a Dékáni Hivatal második emeletén volt még 20 főre hely. Akkor ez volt az összes lehetőség, mert a trianoni időkben nagyon kevés volt a hallgatói létszám, azok is elsősorban bányász, kohász, erdész családok gyermekei voltak, szakmai hagyományokat követve. Alig volt akkor állás, hiszen az elcsatolt területeken volt az egyetemünk szakmai bázisa. Aki onnan a 20-as években idemenekült, azoknak kellett elsősorban állást biztosítani. A város 40 ezer lakosa elég sok diákalbérletet tudott biztosítani. Én is így találtam magamnak "kamarát" a Szent György utca 22 sz. épületének második emeletén egy öreg néni lakásában. (Keresztnevem utcája, születésem éve és Lévai József emléktáblája mind velem volt azonosítható. Szent György, 22-es házszám és Léva). Utólag bánom, hogy nem olyan szobát kerestem, ahol ketten, „mi, kamarások" sokkal jobban tudtunk volna tanulni, és a bérleti díj is kétfelé oszlott volna. (1942 őszén már el is költöztem onnan az egyetem közelébe, a Hunyadi János utcába). A Szent György utcai lakásommal szemben volt egy kifőzde, ahol sok diák étkezett. Sopronban azért szaporodtak el a kifőzdék, mert hirtelen megnőtt a diáklétszám. Az egyetemnek akkor nem volt még menzája. A háborús állapotok miatt jegyrendszer volt, mert nem csak a saját lakosság ellátását kellett biztosítani, hanem a hadseregünk felfejlesztését (lásd 1939 őszi Győri Fegyverkezési Program), és a szövetséges Német- és Olaszországot is. A magyar közigazgatás ezt elég jól megoldotta a nagybirtok rendszerrel, hiszen a nagybirtok a gépesítés miatt termelékenyebb volt,mint a paraszti gazdaság. A háború miatt akkor szó sem lehetett a földreformról. Élelmiszert, cipőtalpaláshoz bőrt csak jegyre lehetett kapni. Nem éheztünk, otthonról majdnem mindenki kapott pótlást.

Balek bál 1940 novemberében a soproni Kaszinóban

Az egyetem szép, reprezentatív épületeit és a botanikus kertet is meglátva, kellemes érzéssel léptem be a főkapun, akkor a Gömbös Gyula utca, ma a Bajcsy-Zsilinszky utca felől. Az Ady Endre utca és az egyetem közötti kerítésen akkor nem volt kapu, mert a saroktelek teniszpálya, télen korcsolyapálya volt. A Dékáni Hivatalban Valika és Kriszta, nekem akkor néni fogadott minket, ők voltak a dékán titkárnői, Lichner bácsi meg a hivatal vezetője. Mindhárman Selmecbányáról a főiskolával jöttek. Megkaptuk a leckekönyvet, saját kézzel ki kellett töltenünk a tanrend szerint. "Anyakönyveztek" minket, 84 erdész, 24 bányász, 16 kohász hallgató, vagyis az első évfolyam 122 fővel kezdett. Eligazítottak minket, hogy mikor és melyik teremben kezdődnek az előadások, az Ágfalvi csata szeptember 8-i ünnepe utáni napon. „Valika néni" arra is felhívta a figyelmünket, hogy az Ifjúsági Körbe (Rákóczi utca) is menjünk el, ahol a firmáktól az egyetem történetével, és a diákszokásokkal ismerkedjünk meg. A firmák "testülete" elé álltunk, és elmondtuk, hogy honnan jövünk és miért akarunk erdő-, bánya- és kohómérnök hallgatók lenni. Sok tréfás megjegyzést is kaptunk, felhívták a figyelmünket, hogy válasszunk az „isteni fényben tündöklő firmák" közül keresztapát és "keresztanyát", és a keresztelőn jelenjünk meg, ahol arcunkat kormos bőrbe takarva, egy nagy fenékrúgással billentenek át a sörös kádon apánk és "anyánk" jelenlétében megkeresztelnek. Mindezt egy „szerencsétlen" baleknak el kell zokszó nélkül viselnie. (aliasom és vulgom „Szundi" /aluszékonyságomra utal/ és Kinigli /üregi nyúl/ volt). Keresztapám Madas László erdőmérnök hallgató volt, majd diploma védése után Szőnyi László erdőmérnök hallgató lett. Keresztanyámra már nem emlékszem, hiszen általában a Firmák segítségére voltunk utalva. „Balek válassz magadnak firmát!". „A balek ész és értelem nélküli véglény, amely minden tekintetben az isteni fényben tündöklő firmák támogatására szorul!" Aztán kioktattak, hogy a novemberi balekbálon hogyan kell megjelennünk, hogyan kell egy baleknak viselkednie, és a lányok nem árulhatnak "petrezselymet", minden nőt táncoltatni kell, és minderre a balekcsősz (Fukszmajor) nagyon fog ügyelni.

Megkezdődtek az előadások. Professzoraink tudomásunkra hozták, hogy ez már nem középiskola, hanem egyetem, ahol egész másképp kell tanulni. Megtudtuk, hogy vizsgák csak a félév végén vannak, de nem szabad a felkészülést az utolsó napokra hagyni.

Megkezdődött a tanítás

Tanáraink: Dr. Walek Károly matematika professzor, bányamérnök, pécsi bányász szülők selmeci gyermeke; Stasney Albert ábrázoló geometria professzor, kohómérnök; Bolemann Géza a fizika professzora, gépészmérnök; Vági István a kémia professzora, erdőmérnök; Dr. Szádeczky Elemér az ásványtan professzora, később Miskolcon lett rektor. Az államszámvitel tantárgyat Kresadló József, az egyetem gazdasági vezetője tanította. Bár az állam mentesítő támogatása miatt nem kellett bevonulnunk, honvédelmi tantárgyakból tartalékos tiszti elméleti kiképzést kaptunk. Kéri Kálmán vezérkari őrnagy, az 1944-45-ben híres történelmi egyéniség tanította a honvédelmi ismereteket. Nála sosem kellett katalógust tartani, mert mindenkit érdekelt az előadása. Éreztük, hogy mi lesz a sorsunk.

Így telt el az első és második félév, amikor 1941. március 5-10. között a Jugoszlávia elleni harcból már nem tudta hazánk kivonni magát. Beléptünk a második világháborúba.

VERSENYSPORT ÉS TANULÁS SIKERES ÖSSZHANGJA

- beszélgetés Osztertág Márk fogathajtó élsportolóval

Kitartás, akarat, ló iránti alázat és szeretet, valamint tehetség – többek között ezek a tulajdonságok is jellemezik Osztertág Márkot, a Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság-és Élelmiszertudományi Karának II. évfolyamos állattenyésztő mérnök szakos hallgatóját. Szerény és komoly fiatalember, akiről kevesen tudják (sajnos) egyetemünkön, hogy a jövő egyik nagy fogathajtója lehet, elismerésre méltó eddigi eredményei és jövőbeli lehetőségei alapján. Az eddigi eredményekről és a jövőbeli célokról kérdeztem Márkot.

- Mikor kezdtél fogatot hajtani?

- 2004-ben kezdtem versenyezni. A családunkban az a szokás, hogy először dolgozni kell, majd utána lehet foglalkozni magával a hajtással. 11 éves koromban kaptam meg az első lovamat, olyan feltétellel, hogy legalább 4-es legyen az átlagom az iskolában. Megtanultam gondozni, és amikor mindez hibátlanul ment, sor került az első hajtásra is. 13 évesen indultam először amatőr versenyeken A kezdeti sikereknek és a családi támogatásnak köszönhetően elkezdhettem versenyszerűen hajtani.

- Mit jelent neked a fogathajtás?

- A fogathajtás és a lovaimmal való törődés plusz energiát jelent számomra. Olyan erőket mozgatnak meg bennem, amikről nem is gondoltam volna, hogy léteznek. Lovak nélkül üres lenne az életem.

- A kezdeti sikerek után milyen volt az igazi versenyzés világa ilyen fiatal újonc számára? Milyen eredményeket értél el eddig?

- 2005-ben volt az első teljes versenyévem a Közép-magyarországi Regionális Bajnokságon, ahol az év végi bajnokságon a III. helyet szereztem meg. Ezek után 2006-ban II. lettem a regionális bajnokságon és kvalifikációt szereztem a Regionális Döntőbe is. Itt csapatban II. helyezést értem el (Márton Antal, Nagy Sándor, Osztertág Márk). 2007-ben közép-magyarországi régió bajnok lettem és a régiók közötti országos döntőt csapatban is és egyénibe is meg tudtam nyerni (Zentai Péter, Láng Zoltán, Osztertág Márk). Erre az eredményemre vagyok a legbüszkébb, mivel ezzel kivívtam, hogy már A-kategóriában versenyezhessek. 2008-ban a Magyar Bajnokságon egyéni 6. helyezést 2009-ben pedig egyéniben 4. helyezést míg csapatban I. helyezést sikerült elérni (Ling Atilla, Genzwein Alex, Osztertág Márk). 2010-ben Risenbecki CAIO versenyen csapatban III. helyezést értem el (Nyúl Zoltán, Nagy Tibor, Osztertág Márk). Kettes fogatok esetén a VB után ez a legrangosabb verseny, így fontos és jelentős volt ezen a versenyen való részvétel. A Magyar Bajnokságban szintén, ebben az évben is szerepeltem, csapat aranyérmet nyertünk (Lázár Vilmos, Genzwein Alex, Osztertág Márk).

- Ezek szerint a fő célod a Világbajnokságon való részvétel? Hogy szeretnéd kvalifikálni magad a VB-re?

- Ebben az évben szeretnék bekerülni a válogatottba. A sikeres felkészüléshez nagyon sok segítséget kapok nagybátyámtól, Dobrovitz Józseftől. Felajánlotta számomra a két legképzettebb lovát, annak érdekében, hogy minél jobb eredményt tudjak elérni. Ezzel talán segíthetek és hozzájárulhatok - nagybátyám reményeinek megfelelően - a magyar válogatott sikeresebb szerepléséhez.

- Ilyen célok és feladatok mellett nehéz lehet összeegyeztetni a versenyzést a tanulással. Miért választottad a Mezőgazdaság– és Élelmiszertudományi Kart tanulmányaid folytatásához? Hogy sikerül megtalálni a helyes egyensúlyt a tanulmányok és a versenyzés között?

- Félve választottam ezt az egyetemet, mert nagy a távolság és nem tudtam, hogy hogyan tudom összeegyeztetni a hajtással. A nagypapám csupa jót mondott az egyetemről, hiszen ő is itt végzett

„Lovak nélkül üres lenne az életem."

1985-ben. Nem bántam meg a választást, mert nagyon segítőkészek az oktatók és így a tanulás nem megy a hajtás rovására. Persze az sem elhanyagolható, hogy nagyon érdekes előadásokat hallgathatok az állattenyésztésről, mezőgazdaságról, ami érdeklődési körömnek teljes mértékben megfelel.

A tanulás elég nehéz a hajtás mellett, mert a napi edzés 9-10, nyáron akár 12-13 órát is igénybe vehet, továbbá még az otthoni gazdaságból is kiveszem a részem. Általában kora reggel és este tanulok.

- Ennyi szép eredmény eléréséhez biztos támaszra van szükséged. A családod - gondolom - abszolút támogat a hajtás és a tanulás terén is. Kinek köszönhetsz a legtöbbet eddigi teljesítményed elérésében?

- Nagyon sokat köszönhetek nagypapámnak, nélküle és a családom segítsége nélkül biztosan nem értem volna el ilyen eredményeket. Továbbá nagybátyám szakmai segítsége is szerves része volt eddigi sikereimnek. Köszönetet kell mondanom ezen kívül mindazoknak, akik anyagilag és munkájukkal is segítettek, de nem elhanyagolható a segédhajtóim (Polyovka Péter, Polyovka József, Simon Márk) segítsége, szakmai tapasztalataik főleg a maraton hajtásban.

- Komoly, magas színvonalú gazdaság van a hátad mögött. Tanulmányaid után, hogy képzeled a jövődet?

- A jövőben szeretném a családi gazdaságot bővíteni, jobbá és hatékonyabbá tenni, és persze a hajtást is folytatni. Nemzetközi szinten is szeretnék sikeresen hajtani, ezzel is hozzá tudnék járulni a magyar fogathajtás jó hírének továbbviteléhez.

- Végül, kiknek ajánlod a fogathajtást?

- Azoknak, akikben van kitartás, munkaszeretet, elkötelezettség, munka- és teherbírás. Nem elhanyagolható a ló iránti elkötelezettség, tisztelet és a feltétel nélküli gondoskodás sem.

A Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar hallgatói büszkék arra, hogy ilyen tehetséges társaik vannak, mint Márk. Az eddigi teljesítményéhez gratulálunk és sok sikert kívánunk a 2011-es versenyévhez! Reméljük, egy fogathajtó világbajnokot tudhatunk majd az Óvári Akadémia hallgatói között Osztertág Márk személyében!

Nagy Katalin
NYME-MÉK
III. évf. hallgató

A MAGYAR BORÁSZAT NEMZETISÉGI ÁTRENDEZŐDÉSE A XVIII. SZÁZADBAN

Nagy Róbert (NYME-AK) bortörténeti írása

A Rákóczi-szabadságharc bukása és az azt követő kompromisszumos békekötés után Magyarország, a Habsburg Birodalom részeként megőrizte viszonylagos önállóságát, s a birodalom méreteihez képest jelentős súllyal vett részt a régió társadalmi, gazdasági átalakulásában. A lakosságszám a török pusztítás után csak kevéssel haladta meg a Mátyás korit (kb. 5-6 millió fő), de míg akkor a magyar királyság népeinek több mint 80%-a magyar volt, ez az arány 1710 körül már nem érte el a 40-45%-ot, 1780-ra pedig 35-40%-ra apadt. A nemzetiségi átrendeződés kétirányú volt, amely nemcsak az ország későbbi etnikai viszonyait határozta meg, de a magyar borvidékek eddigi társadalmi, népességi viszonyait is teljesen átrajzolta. A hiányzó lakosság helyére megindult a telepítések sorozata, amely részben állami, a Habsburg udvar által levezényelt, részben a megyék és a birtokosok által egyénileg végrehajtott akciók voltak.

Egyfelől komoly belső telepítés, vándorlás indult meg, amely a pusztításnak kevéssé kitett nyugati, északi és erdélyi területekről indult el, s az ország középső, helyenként teljesen elnéptelenedett, elpusztított területeire irányult. A szlovák (tót), román (oláh), ruszin, horvát (krobot), szerb (rác) népesség megjelent a korábban magyarlakta alföldi és közép-magyarországi térségekben. Az udvar kifejezett igényére egyes területeken, ahol korábban színmagyar települések voltak, nem engedték a magyar ajkúak letelepülését. Ilyen volt például sokáig a Bánát területe.

Ez az etnikai átalakulás nem kis mértékben átalakította a korábbi borvidékek mindennapjait. Részben örömteli módon újraindult a gazdálkodás, s ezzel a bortermelés is növekedésnek indulhatott, másrészt viszont a szőlő- és bortermeléshez nem nagyon értő népcsoportok miatt (szlovák, ruszin, román) egyes bortermő helyek jelentősen visszafejlődtek az 1526 előtti állapotokhoz képest. A belső telepítéseket támogatandó az udvar és a nemesség is igyekezett adókedvezményeket adni, amelyek általában 6 éves adómentességet jelentettek.

A másik telepítési hullám viszont külföldről érkezett. A munkaerőhiány és a népességfogyás következtében több hullámban, nagyjából 1690-1790–ig bezárólag németek, szerbek (rácok), horvátok (krobotok), románok (olához) százezrei költöztek a Kárpát-medencébe.

A betelepülők sok más mellett magukkal hozták szőlészeti, borászati ismereteiket, szőlőfajtáikat, művelési módszereiket, stb., amelyekkel komoly változásokat hoztak az addig kizárólagosan magyar szőlőkultúrába.

A már korábban a törökkel együtt megjelenő rácok nagy számban települtek a Délvidéken, illetve a Duna-völgyében, s a XVIII. század elejére egészen Győr magasságáig meghatározó nemzetiséggé váltak, Ráckeve, Szentendre és a számtalan Duna-menti szerb település bizonyítja jelentőségüket. Budán például 1720-ban, a lakosság mintegy 40 %-a szerb volt. Figyelemmel arra, hogy a németek is legalább 40 %-kal képviseltették magukat, a magyarok aránya alig érte el a 10%-ot.

A szerbek hozták magukkal Magyarországra a vörösbort adó kadarkát, amely mára igazi hungarikummá vált. A balkáni eredetű kékszőlő gyorsan elterjedt Magyarországon, ezzel megalapozva a jelenleg vörösbortermelésükről híres, korábban fehérbort adó vidékek borkultúráját. Villány, Tolna, Baranya, Szekszárd, Eger, Buda, Hajós, Arad vidékén megindult a vörösborkészítés. Általánossá vált a héjon erjesztés és a Délvidéken gyorsan elterjedt a „rác ürmös" is, amely fűszerezett bor és természetesen kadarka alapon készült.

A Délvidékre, Baranyába, Nyugat-Magyarországra betelepített horvátok szintén sokat segítettek a borkultúra újrateremtésében. Beilleszkedésüket sokban segítette, hogy katolikus vallásuk miatt hamarabb elfogadott nemzetiséggé váltak, illetve ahonnan érkeztek, Hercegovina, Dalmácia, eleve komoly, évszázados borkultúra létezett.

A másik jelentős nemzetiség, amely a borászatunkban komoly változást hozott, a német volt. A Német-Római Császárság különböző területeiről, bajorok, szászok, svábok, rajnaiak, elzasziak, ausztriaiak... stb. ezrei költöztek Magyarországra, ahol az elnéptelenedett vidékeken komoly munkával néhány éven belül megindították a mezőgazdasági termelést, közte a szőlészetet és a borászatot. A magukkal hozott új technológiák, szőlőfajták, művelési módok pincészeti technikák és nem utolsó sorban a szorgalommal párosuló kiváló munkaszervezés meghozta a gyümölcsét, a század közepére a németek lakta borvidékeken gyors növekedésnek indult a termelés, s ami fontos a borok minősége is sokat javult. Elterjesztették a hordóhasználatot, megjelentek a hagyományos pincék, s a kénezés is általánossá vált, valamint jelenlegi fehérszőlőink egy része is az ő telepítéseiknek köszönhető. Természetesen az ott élő magyar és más nemzetiségek is sokat tanultak a jövevényektől, sőt a németek is sok magyar fajtát, technológiát alkalmaztak sikeresen. Többek között Baranya, Tolna, Délvidék, Buda, Hajós, Mór, Neszmély borvidékei mai napig magukon hordozzák a német telepesek áldásos tevékenységének szép emlékeit. A mai borászok vezetéknevei sokat elárulnak a németek jelentőségéről.

Összességében elmondható, hogy a század etnikai átalakulása nem kerülte el a borvidékeket sem. A hódoltság előtti színmagyar, elnéptelenedett vidékeinken újjáindult a borászat, de már német, horvát, német vegyes lakossággal. A kedvezmények segítségével a betelepülők sikeresen vették az első akadályokat, s technológiai, technikai és arculati változást hoztak a magyar borkultúrába. Segítségükkel a század végére Magyarország ismét Európa előkelő boros országává vált, s ez nem csak a mennyiség növekedését, hanem a minőség javulását is jelentette.

VÁR A MEGÚJULT KÖNYVTÁR

2011 januárja óta vehetik igénybe az Apáczai-kar hallgatói az I. számú épületünk harmadik emeletén, a tetőtérben kialakított vadonatúj könyvtárat, mely már nem is csupán könyvtár, hanem tudástér is egyben. Többek között erről faggattam a könyvtár vezetőjét, Siposné Major Erikát.

- Milyen szolgáltatásokkal bővült ez a tudástérként is becézett új könyvtár?

- Az elektronikus szolgáltatásaink – Aleph és egyéb internetes adatbázisaink - elérhetősége bővült, mert egyetemi pályázatból éppen most várjuk az új számítógépeket. Összesen 45 új gépet fognak kapni a hallgatók, illetőleg az ehhez tartozó infrastruktúra is bővül, scannelési és nyomtatási lehetőség is párosul ehhez.

Ez az, amivel a szolgáltatások bővülnek, egyébként pedig maga a tér minősége, ami fontos és látványos a hallgatók számára. Olyan új esztétikus tanulási környezet alakult ki, amit remélhetőleg nemcsak tanulásra használnak majd, hanem egyes pontjai közösségi terekként is funkcionálni fognak.

- Mit ért pontosan az alatt, hogy közösségi terekként is funkcionálhatnak?

- Például, hogy hallgatóink feljárnak újságot, folyóiratot olvasni, vagy csak eltölteni a lyukas órákat – ezt eddig is sokan megtették, de sajnos nem volt elég ülőhely. Most egy nagyszerű társalgó tér alakult ki. Szeretnénk rendezvényeket is szervezni, most már februárban indul is pl. egy szövegértési tanfolyam. Erre is szintén TÁMOP-pályázatból kaptunk lehetőséget, ez a hallgatók számára ingyenes és véleményem szerint kiváló kezdeményezés.

„A hallgatói létszám növekedése és az oktatás változása mindig kikényszerítette, hogy a könyvtár is változzon..."

További ötleteket várok a hallgatóktól is, szeretnék véleményt kérni, hogy mire lenne igény, legyen szó akár délutáni, akár esti programokról, találkozókról.

Indult olyan kezdeményezés tavaly, hogy idős tanárokat hívjunk meg beszélgetni, de lehetne élménybeszámolót vagy kutatási beszámolót tartani. Nem akarnám a diákcentrum kenyerét elvenni, de hasonló kezdeményezések itt is lehetnek, hiszen látta, hogy szépek a terek, adott minden lehetőség. Lehet például filmklubot is tartani, a leendő médiatárban kiscsoportos foglalkozásokat, vagy akár nem foglalkozás jelleggel, csak pusztán szabadidő eltöltésére használni. Lesz egy médiafal, lesznek az oktatáshoz kapcsolódó filmek. Semmi akadálya annak, hogy azt mondjuk, délután levetítünk és megnézünk egy filmet.

- Az átadó ünnepségen kapott egy kitüntetést...

- Igen, ez nagyon nagy öröm nekem. Az építkezés során teljesített munkámért, annak végigkíséréséért jutalmaztak többedmagammal, egy Szunyogh tanár úr által készített bronz plasztikával, amely nagyon kedves a szívemnek.

- 2010-ben volt ötven éves a könyvtárunk. Hogyan értékelné ezt az ötven évet?

- Talán nem én vagyok hivatott arra, hogy értékeljem ezt az ötven évet, de ha elindulunk az első lépéstől, amikor félszáz évvel ezelőtt egy könyvtárossal, egy teremben megnyílt a felsőfokú tanítóképző könyvtára, akkor végigkísérhető a fejlődés, ahogy magával az oktatás struktúrájával együtt mozdult a könyvtár is. Ugye nyilván a hallgatói létszám növekedése és az oktatás változása mindig kikényszerítette, hogy a könyvtár is változzon és fejlődjön hozzá. Valóban követte a könyvtár mind a szakmai, mind pedig az intézményi változásokat.

Amikor én kezdtem itt dolgozni, több mint húsz éve, akkor hatan voltunk könyvtárosok, s abban az időben történtek a számítógépesítés kezdeti lépései. Büszkén mondhatom, hogy mára ebben a könyvtárunk az élen jár, a szakfelügyeleti jelentés két éve megerősítette, hogy országos szinten is magasan kiemelkedőek az elektronikus szolgáltatásaink. Nálunk a számítógépes kölcsönzés és az olvasói funkciók online biztosítása 1997 óta működik, ez elég korai időpontnak számít.

- Ha jellemeznie kéne ezt az új tudásteret, hogyan tenné meg?

- Talán a hallgatók reakcióit venném ehhez alapul. Mindenki tényleg örült, meglepődött, ez látszott az arcokon, és el is mondták. Magam is úgy gondolom - bár féltünk az építkezés előtt, hogy tetőtérbe kerülünk, mert azt gondoltuk, egy tetőtér szűk és zsúfolt -, hogy ez a tér nagyon szép, tágas, világos, otthonos hely lett. Volt olyan olvasó, aki azt kérdezte, hogy hol dugdostuk eddig ezt a sok könyvet. Pedig semmivel több könyv nincs itt fent, mint lent volt, ennek ellenére tágasabbnak hat, jobban áttekinthető a könyvtári állomány.

- A régi könyvtár helyén mi lesz?

- Fogadótér és ruhatár lesz. Kerül majd oda néhány számítógép és egy kis társalgórésszel kialakítanak egy találkozási pontot. Itt lesz továbbá a karrier iroda, egy shop, ezen kívül a digitális média szaknak biztosítanak oktatótermet.

- Az apáczais hallgatók létszámukat tekintve milyen arányban veszik igénybe a könyvtár szolgáltatásait?

- Beiratkozott hallgató - akik tényleges könyvtárhasználók, mert nálunk „elfekvő", passzív olvasók nagyon nincsenek – több mint 3000. Országos tendencia, hogy visszaesik a könyvtárhasználat az internet és egyéb tanulási technikák elterjedésével, ám én nem mondhatnám, hogy nálunk észrevehetően csökkent, most pedig remélem, hogy inkább növekedni fog, az új könyvtárral és a lehetőségeink kibővülésével. Főleg az látszik, hogy milyen szakos hallgatók látogatják inkább a könyvtárat. Pedagógiával kapcsolatosan jönnek legtöbben, a tanító szakosok a legaktívabb könyvtárhasználók.

Vannak olyanok is, akik szinte büszkén mondják negyedévben, hogy: „Hát én még nem is voltam a könyvtárban". Előfordul az ilyen is, de ritka.

Azt látjuk ebből, hogy erősítenünk kell pl. a turizmus-vendéglátás területét, a rekreáció területét szakirodalommal, hogy többen jöjjenek onnan is. Alapvetően ez pedagógia szakkönyvtár volt korábban - az új szakok bővülésével igyekszünk lépést tartani, de sajnos nem mindig tudunk olyan ütemben, amennyire szükséges lenne. Az oktatókon is múlik a könyvtár igénybe vétele, milyen mértékben adnak ki önálló kutatómunkát vagy team-munkát igénylő feladatokat, bíztatják-e a hallgatókat a folyóiratok vagy az adatbázisok használatára.

- Mi a véleménye a mai apáczais diákokról?

- Nem tudok sommás véleményt mondani, a diákok között is vannak mindenféle természetű, neveltetésű és szándékú emberek. Például most a költözködésben egy diákszövetkezeten keresztül sok diákunk segített nekünk és maximálisan meg voltunk elégedve velük. Nagyon helyesek voltak, szolgálatkészek és rengeteget dolgoztak. A könyvtárhasználókkal is így vagyunk, nagyon sok a tájékozott hallgató. Akik részt vesznek a könyvtárhasználati órákon, vagy tanulnak kutatásmódszertant, azok önállóak, azonnal tudják használni a könyvtárat, de vannak olyanok is, akik úgy jönnek be a könyvért, mint a vevő 10 deka parizerért, meg sem próbálnak esetleg önállóan keresni, tehát vegyes a kép.

Egyre többen önállóan használják ki a könyvtár lehetőségeit, és nekem nagyon nagy öröm, ha azt látom, hogy ott ül az olvasó a jegyzetével és a katalógust böngészi a gépen.

Lehet, hogy kicsit a kollégáim is elkényeztették a hallgatókat, mert azért azt tudni kell, nálunk tényleg olyan szinten vannak kiszolgálva, hogy valóban odamegyünk a polchoz, levesszük a keresett könyvet. Van olyan kollégám, aki még a jelet is beteszi könyvbe, hogy a keresett fejezetet/szöveget ennél a fejezetnél és itt találja. Ez nem általános. Vannak felsőoktatási könyvtárak, ahol nem nyújtanak segítséget, például egy szakdolgozat irodalomkutatásánál. Mi maximálisan kiszolgáljuk a hallgatók igényeit.

Szeretném ezúton is megköszönni kollégáimnak az állomány költöztetése során végzett munkáját, a kar vezetésének pedig azt, hogy aktív részese lehettem a projekt lebonyolításának, véleményt alkothattam, és azt figyelembe is vették.

Klesitz Eszter
NYME-AK

SOPRONI NYUGDÍJASEGYETEM

A győri sikertörténet után a Nyugat-magyarországi Egyetem négy soproni kara és a Kisalföld megyei napilap helyi szerkesztősége szervezésében tegnap Sopronban is elindult a Nyugdíjasegyetem.

Március 29-én, kedden zsúfolásig telt a Közgazdaságtudományi Kar 450 fős Erzsébet utcai aulája a Soproni Nyugdíjasegyetem első szemeszterének nyitó előadására érkező hallgatókkal, akik a belépéskor lebélyegzett leckekönyvet vehettek át. Az időskorról szóló előadásra az első pecsét és a vele járó tudás megszerzéséért Mosonmagyaróvártól Győrig a megye minden zugából érkeztek nyugdíjas hallgatók.

A tavaszi szemesztert Prof. Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora nyitotta meg, aki elmondta, a telt ház azt bizonyítja, a nyugdíjasoknak szóló előadás-sorozatnak Sopronban is van létjogosultsága. A nyugdíjas egyetemi hallgatókat ezután Bódvai Ildikó, a megyei napilap soproni szerkesztőségének vezetője köszöntötte. Az előadás kezdete előtt Prof. Dr. Faragó Sándor rektor és Dr. Merényi Mária főtitkár virágcsokorral és a Nyugat-magyarországi Egyetem borával köszöntötte a legszebb korú hallgatókat, az 1925-ben született Makkos Istvánnét és Hárs Józsefet.

- Minden életkorban megélhetjük a fiatalságot és az öregséget. Élni, élni kell, úgy, mintha száz évünk lenne. Az emberi öregedés ellen a leghatékonyabb szer a fizikai és a szellemi aktivitás, a saját örömünkre végzett tevékenység - fejtette ki Jávorszky Edit pszichológus, a Benedek Elek Pedagógiai Kar oktatója az időskor fejlődési feladatairól szóló előadásában, amely mind stílusával, mind tartalmával óriási sikert aratott a hallgatóság körében.

- Érdemes részt venni valamennyi előadáson - hívta fel a figyelmet az egyetem főtitkára -, mert azok között, akik minden pecsétet összegyűjtenek, és oklevelet szereznek, az egyetem laptopot sorsol ki.

A Nyugdíjasegyetem második előadásán április 12-én dr. Varga Szabolcs professzor tartott előadás „Erdő az ember szolgálatában - a gazdálkodás során változó erdeink" címmel.

Csiha Tünde Noémi
fotó: Magasi Dávid

Ideális tér a szabadidő eltöltésére

A Soproni Nyugdíjasegyetem első előadását Dr Jávorszky Edit tartotta

NYME SZÉPE

Idén is megrendezték a Nyugat-magyarországi Egyetem Szépe választást. A soproni elődöntőn március 29-én 10 gyönyörű lány közül választották ki a legszebbet a Club Mirage-ban.

A versenyen három körben vonultak fel a lányok: utcai viseletben, fürdőruhában, végül estélyiben láthatta őket a közönség. A bemutatót követően hosszú tanácskozás után a négytagú zsűri kiválasztotta a három legszebb lányt. Az elődöntőn harmadik helyezett Kiss Annamária lett, második helyezettnek Breglovics Júliát szavazta meg a zsűri, míg a legszebb lánynak járó címet Németh Eszter kapta. A három szépség áprilisban méretteti meg magát a szombathelyi döntőn.

(Fotók: Petyus András)

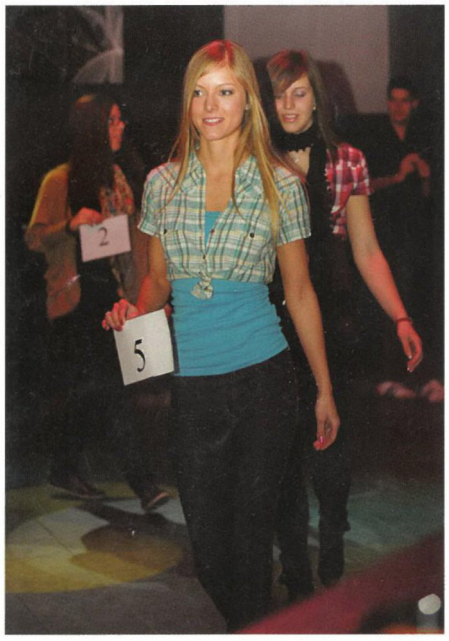

Az első helyezett: Németh Eszter
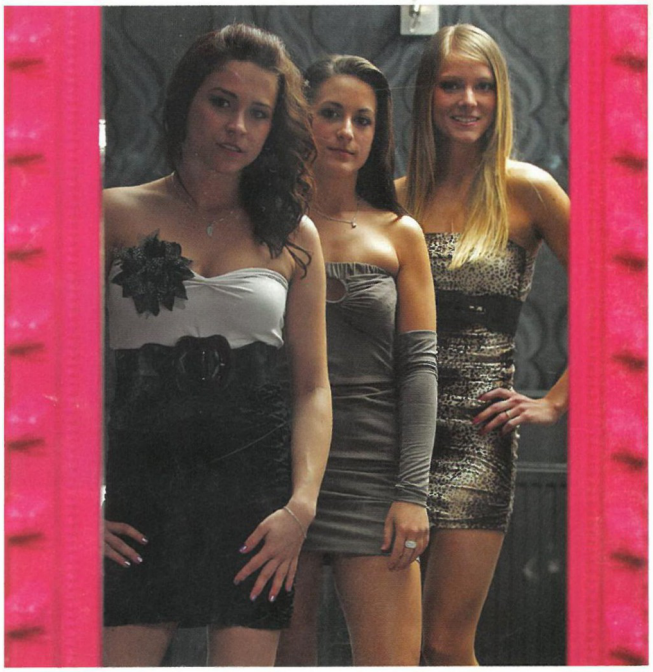
Kiss Annamária (3.) és Breglovics Júlia (2. helyezett)